Biblioteca Centrală Universală Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XVIII, seria II nr. 4208 | 6 PAGINI — 30 BANI | Sîmbătă, 24 noiembrie 1962

COMUNICAT

În zilele de 21—23 noiembrie 1962, a avut loc plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn.

La plenară au participat membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, miniștrii și șefii unor instituții centrale de stat, primii secretari și secretarii cu problemele economice ai comitetelor regionale de partid, președinții sfaturilor populare regionale, conducerile organizațiilor de masă și alte cadre de partid și de stat cu muncă de răspundere.

La primul punct al ordinei de zi, tovarășul Gh. Gaston Marin, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președinte al C.S.P., a prezentat proiectul Planului de stat pe anul 1963, îmbunătățit în urma discutării lui de organele locale de partid, ministere și colectivele de muncitori, ingineri și tehnicieni din întreprinderi.

Plenara a aprobat prevederile Planului de stat pe anul 1963 cu îmbunătățirile ce decurg din dezbateri.

La punctul 2 al ordinei de zi, tovarășul Alexandru Bîrlădeanu a prezentat o informare cu privire la dezvoltarea colaborării economice între R. P. Romînă și celelalte țări membre ale C.A.E.R.

La dezbaterea problemelor prezentate plenarei au luat parte numeroși vorbitori.

Plenara C.C. al P.M.R. a ales pe tov. Alexandru Bîrlădeanu membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R.

Tînărul Munteanu Nicolae, sudor la Uzinele mecanice din Timișoara este cunoscut de tovarășii săi de muncă ca un muncitor destoinic. Din mîinile lui iese numai lucru de calitate

Foto: M. STELORIAN

3000 de tone metal economisit la „Oțelul Roșu"

Datorită bunei organizări a muncii și îmbunătățirii permanente a proceselor tehnologice, laminatorii de la uzinele „Oțelul Roșu" au reușit să economisească în acest an 3 033 tone de metal. Cele mai frumoase rezultate au fost înregistrate la laminorul de platine, unde prin laminare la toleranțe negative s-au economisit 2 553 tone metal. (Agerpres)

LA ZI

Noi articole de uz casnic

În actualul trimestru, întreprinderile industriei locale bucureștene au introdus în fabricație încă 37 de articole de uz casnic. Printre acestea se numără noi tipuri de mobilă pentru dormitoare, sufragerii și birouri, cuiere, precum și lustre, numeroase articole de bucătărie și diferite alte articole: butoni pentru cămășile bărbătești, cordoane pentru rochii, poșete din vinilin etc.

De la începutul anului și pînă în prezent în întreprinderile de industrie locală bucureștene au intrat în producție aproape 80 de noi sortimente. (Agerpres)

Pentru recrearea muncitorilor hunedoreni

Numeroși mineri, siderurgiști și alți oameni ai muncii din regiunea Hunedoara își petrec o parte din timpul lor liber participînd și la diferite excursii și vînători colective organizate în munții din împrejurimi.

În vederea asigurării unor condiții cît mai bune de recreiere, au fost pregătite de pe acum pentru sezonul de iarnă cele 15 cabane și puncte turistice din Munții Retezat, Parîng, Vîlcan și Sebeșului, unde pot fi cazați peste 1 200 de turiști. (Agerpres)

A 500-a șarjă de lapte praf

Recent, colectivul fabricii de conserve din lapte Rarăul din Cîmpulung Moldovenesc a produs cea de-a 500-a șarjă de lapte praf. În cei aproape doi ani de activitate a fabricii s-au prelucrat aici peste 30 miliosne litri lapte.

Prin aplicarea unor inovații și măsuri tehnico-organizatorice, capacitatea de producție a fabricii prevăzută în proiect a fost depășită cu 16 la sută, ceea ce a permis muncitorilor să producă în plus anul acesta peste 230 tone de lapte praf. (Agerpres)

Extinderea termoficării locuințelor

La Brad a fost dată de curînd în folosință o instalație de termoficare pentru încălzirea noului cvartal de locuințe din centrul orașului. Se apropie de sfîrșit și lucrările de termoficare a noului cvartal de locuințe din centrul minier Vulcan.

În noul oraș al siderurgiștilor hunedoreni se lucrează la extinderea acestui procedeu de încălzire, prin instalarea celei de a doua conducte magistrale. Aceasta va asigura încălzirea cu aburi de la noua centrală electrică din Combinatul Siderurgic a peste 1 400 apartamente aflate în construcție. (Agerpres)

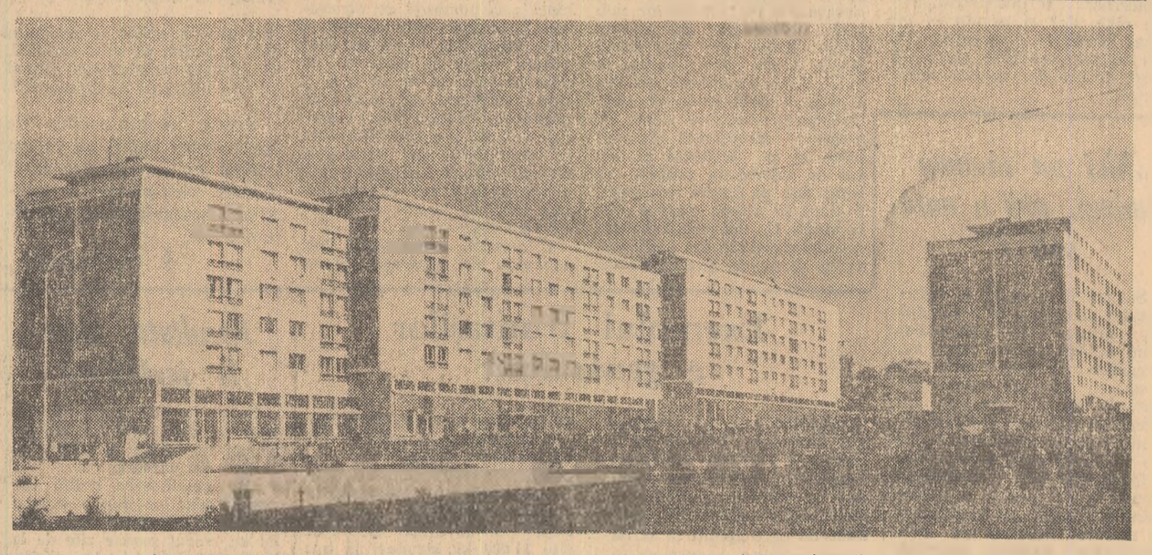

Iași: vedere din Piața Unirii.

FIER VECHI — OȚELĂRIILOR!

● *Tineretul de la Atelierele de reparat material rulant Ploiești participă în număr mereu mai mare la acțiunile întreprinse în întreprindere pentru colectarea metalelor vechi.*

Organizați în 5 brigăzi de muncă patriotică, tinerii din organizațiile de bază nr. 1, 2 și 4 au colectat zilele acestea din cadrul întreprinderii 48 tone de fier vechi care au fost expediate siderurgiștilor hunedoreni.

S-au evidențiat în mod deosebit utemiștii Gheorghe Tudorache, Gheorghe Nedelcu, Dumitru Meca, Ion Iancu, care au fost primii în această acțiune.

În zilele ce urmează, comitetul U.T.M. va mai întreprinde asemenea acțiuni pentru a descoperi noi rezerve de fier vechi și a le expedia siderurgiștilor. (MIREA IONEL, corespondent voluntar).

● *OLTENIA (de la corespondentul nostru). — În ultimele zile, din regiunea Oltenia au luat drumul oțelăriilor peste 563 tone de fier vechi. Acțiunea de colectare a metalelor vechi a antrenat peste 20 000 de tineri muncitori, elevi și țărani. Succese însemnate au obținut tinerii de la Uzinele „Electroputere", „7 Noiembrie", Depoul C.F.R. din Craiova, Uzinele mecanice din Turnu Severin, Întreprinderea minieră Rovinari.*

● *De la începutul acestei luni și pînă în prezent tinerii de la I.I.L. „6 August"-Botoșani au colectat și predat din incinta secțiilor întreprinderii 3 000 kg fier vechi.*

Printre cei ce și-au adus din plin contribuția la obținerea acestui succes se numără Pop Simion, Gheorghe Cordea, Ludovic Leopold și alții. (I. CHIRAȘ, corespondent voluntar).

● *De curînd, elevii de la Școala medie nr. 4 din Timișoara au participat la acțiunea patriotică de strîngere a fierului vechi. Din cartierul Fratelia, elevii școlii noastre au strîns pentru oțelării peste 3 000 kg. de fier vechi. Cantități însemnate au strîns elevii: Chepețan Gruia, Constantinescu Mihai, Szabo Delia, Ciosescu Florica, Rancov Camelia, Andrașiu Rodica, Iepure Vasile. (BOTA MIRCEA, elev, clasa a XI-a).*

● *În numai cîteva ore, tinerii din cadrul organizației U.T.M. de la secția hidrotehnică a Combinatului siderurgic Reșița, au colectat 5200 kg. de fier vechi. Această cantitate se adaugă celor 56 de tone colectate de tinerii de aici anul acesta. Adunînd și predînd cît mai multe metale vechi, tinerii contribuie la sporirea producției de metal a țării. (CĂLIN NĂSTASE, corespondent voluntar).*

Multe lucruri interesante află micii naturaliști de la Școala de 8 ani din comuna Daneș, raionul Rupea, la cercul pe care ei îl urmează. Iată-i în fotografie discutînd despre plantarea pomilor.

Foto: OSMULIKEVICI IOAN

TINERII SPRIJINĂ ACȚIUNEA DE ÎMPĂDURIRI

Silvicultorii din regiunea Suceava au îndeplinit planul împăduririlor de toamnă. În acest an, silvicultorii din regiune au împădurit o suprafață de aproape 9 000 ha. La aceste lucrări o contribuție de seamă au adus-o tinerii din regiune, care prin muncă patriotică au făcut plantări pe 2 023 ha, economisind în acest fel aproape 1 520 000 lei. (Agerpres)

Un ajutor de nădejde — agrotehnica

DIN EXPERIENȚA G.A.C. PISCU-VECHI REGIUNEA OLTENIA *în cultura porumbului*

Anul acesta gospodăria agricolă colectivă din comuna Piscu-Vechi, regiunea Oltenia, a obținut o producție bună de porumb. Media pe care au realizat-o colectiviștii de aici la această cultură este de 3531 de kilograme de boabe la hectar pe o suprafață de 460 de hectare.

L-am rugat zilele trecute pe tovarășul Ștefan Constantin, vicepreședintele gospodăriei colective, să ne spună care au fost factorii de bază care au contribuit la obținerea acestui rezultat.

— Factorii de bază? Păi, care să fie factorii de bază: agrotehnica înaintată și oamenii care au aplicat-o în practică.

— Adică?

— Adică, noi ne-am gîndit, vara trecută, că dacă vrem să avem producții mari de porumb, trebuie să facem neapărat arături adînci din vară și toamnă pe întreaga suprafață pe care avem de gînd s-o însămînțăm cu asemenea cultură. Măsura asta însă se lega de o alta. Trebuia să facem tot posibilul să eliberăm terenurile la vreme ca să poată intra tractoarele la arat. De aceea, cînd a fost vorba de recoltat, tineri, vîrstnici, de la mic la mare au ieșit cu toții pe cîmp să terminăm treaba cît se poate mai repede. Așa s-a făcut că în fiecare toamnă, și deci și în cea de anul trecut, am terminat arăturile adînci de 28-30 cm, înainte de a se strica vremea.

Odată cu arătura, am băgat sub brazdă pe suprafețele mai slab productive pe care ni le-a indicat tovarășul inginer agronom, cîte 20 de tone de gunoi de grajd la hectar. Cu transportul îngrășămintelor s-a ocupat mai cu seamă tineretul. A fost o acțiune bună a organizației U.T.M. Asta a fost toamna.

— Și primăvara?

— Primăvara, cînd s-a zvîntat terenul și începuseră vînturile să colinde pe valea Dunării am grăpat toate cele 460 de hectare pe care aveam să le însămînțăm cu porumb. Asta, ca să menținem apa în sol. Pe urmă, cu vreo două săptămîni înainte de însămînțare, am mai făcut și o lucrare cu sapa rotativă, pe întreaga suprafață. Începuseră buruienile să-și scoată capul și era necesar să le distrugem și să afînăm terenul.

Acuma așteptam timpul optim pentru începerea însămînțărilor. Data n-a fost aleasă la întîmplare, ci la începutul lui aprilie cînd temperatura în sol atinsese 8-10 grade. Apoi știam că o vorbă înțeleaptă spune: ce semeni, aceea culegi. Ei bine, noi ne-am gîndit să semănăm numai sămînță bună, — hibrizi dubli, generația I, din soiuri care au dat cele mai bune rezultate prin partea locului. Schimbasem dinainte toată sămînța la baza de recepție, aveam mașinile pregătite așa că încă de la însămînțat nu s-au produs nici un fel de întîrzieri ale lucrărilor față de timpul optim.

Dar vezi că aici nu e important numai ce semeni, ci și cum semeni. Adică, trebuie să te îngrijești din timp de oameni buni, harnici și pricepuți care să asigure calitatea lucrărilor. Am instruit asemenea oameni și aici vreau să spun că organizația de bază U.T.M. din gospodărie ne-a ajutat mult, recomandîndu-ne tineri cu dragoste de muncă și cu mult simț de răspundere, care să îndeplinească asemenea treabă. Aurel T. Ionescu și Mihai Popescu sînt doi dintre aceștia.

Dar oricît de bine ai însămînța porumbul, dacă nu dai toată atenția și lucrărilor de întreținere n-ai făcut nimic. De asta noi am hotărît să dăm porumbului atîtea prașile, de cîte are nevoie. Și hotărîrea asta s-a dovedit a fi fost destul de bună. Cum anul ăsta a fost sărac în ploi, am dat în total 5 prașile: două mecanice, completate cu trei manuale. Ei, și aici e necesar să spun că o atenție deosebită am acordat-o răritului pe care l-am făcut manual la 30-35 cm distanță fir de fir, cu ajutorul bețișorului — etalon dat de inginerul agronom. Ce mai vreau eu să spun e că toate aceste prașile au fost date la timpul potrivit, fără nici un fel de întîrziere și în cazul ăsta își poate închipui oricine că prezența oamenilor la lucru e prima condiție. Și uite că la asemenea lucrări cea mai mare parte a tinerilor noștri n-au lipsit niciodată de la muncă și au făcut numai lucrări de bună calitate. În adunările generale ale organizației de bază U.T.M. tinerii discutau despre munca lor la cîmp și despre ce ar putea face ca să muncească și mai bine. De fiecare dată ne-au invitat și pe noi să ne spunem părerea, să le dăm sfaturi.

Toamna am început recoltatul și ca să nu pierdem porumbul gata făcut, am zorit culesul lui pe care l-am terminat în numai 8 zile. Acuma, sigur că eram curioși să aflăm rezultatele muncii noastre. Cînd porumbul a fost în pătul, l-am pus pe contabil să facă socoteala și atît a ieșit: 3531 de kg. de boabe în medie la hectar. E o producție bună, dar noi zicem că la anul să fie și mai bună, pentru că am luat de-acuma din toamnă, toate măsurile necesare în această privință. Am făcut ca și anul trecut arături adînci, am împrăștiat îngrășăminte naturale pe loturile mai slabe, iar la vară sperăm să lucrăm și mai bine decît am lucrat în vara aceasta.

PETRE GHELMEZ

Au terminat arăturile de toamnă

Gospodăriile agricole colective din raioanele Segarcea, Gilort, Vînju Mare, Calafat și Caracal au terminat arăturile de toamnă pe întreaga suprafață prevăzută. În unitățile din raioanele Corabia și Băilești, această lucrare se apropie de sfîrșit.

Pînă acum gospodăriile agricole colective din regiunea Oltenia au arat aproape 90 la sută din terenurile ce vor fi însămînțate în primăvară. O dată cu arăturile, colectiviștii au împrăștiat mai mult de 300 000 tone gunoi de grajd pe terenurile care nu au fost fertilizate în toamna trecută.

Consiliile agricole au luat măsuri ca mecanizatorii din unitățile unde s-au terminat arăturile să ajute gospodăriile colective care mai au de efectuat încă asemenea lucrări.

(Agerpres)

La Constanța — 10 universități populare

Pentru o cît mai largă răspîndire a cunoștințelor științifice, Comitetul orășenesc pentru cultură și artă Constanța a organizat 10 universități populare la care s-au înscris peste 2 000 cursanți. În alte orașe dobrogene au fost create 51 lectorate care sînt frecventate de peste 7 000 de persoane.

(Agerpres)

Cartierul colectiviștilor

O colină domoală la periferia Codlei. Odinioară, pe aici hălăduiau mărăcinii, gunoaiele, băltoacele. Astăzi? Un cartier nou, cu străzi largi și simetrice, cu case cochete durate din beton și cărămidă, cu verande și mozaicuri pe prispe. Ale cui sînt aceste sute de case, răsărite ca din pămînt alături de cîteva blocuri muncitorești? Ale colectiviștilor milionari din Codlea! Una e a tinerilor Ana și Nicolae Marcu, alta a Alexandrinei Albăluță, alta... Dar lista numelor e mult mai mare. La temelia tuturor acestor case, a întregului cartier stau veniturile din ce în ce mai mari pe care harnicii colectiviști le primesc de la gospodăria colectivă.

B. COSTEA

Ciclu de lecții pentru brigadieri zootehnici

La Casa agronomului din Pitești, Consiliul agricol regional a organizat un ciclu de lecții pentru brigadierii zootehnici din gospodăriile colective din regiunea Argeș, în vederea îmbogățirii cunoștințelor privind buna îngrijire a animalelor în timpul iernii. Printre lecțiile pe care le prezintă specialiștii Consiliului agricol se numără: administrarea rațională a furajelor, organizarea muncii brigăzilor zootehnice, cum au obținut unitățile fruntașe producții mari de lapte. Expunerile sînt urmate de demonstrații practice la ferma Stațiunii experimentale agricole Ștefănești. (Agerpres)

Citiți în pag. 3-4: În ajutorul celor ce studiază în cercurile „TRĂSĂTURILE MORALEI SOCIALISTE ÎN RÎNDURILE TINEREI GENERAȚII" TEMA I CE ESTE MORALA?

Părinții alături de școală

Sînt părinți care nu își spun cu superficialitate: „de-ar mai veni odată toamna să te văd dat la școală și să scap de tine"; sînt părinți pe care n-o să-i auzi invocînd în mijlocul străzii cuvîntul „școală", cînd un copil, voit sau nevoit, a săvîrșit o greșeală oarecare, sînt părinți care nu se limitează numai la a admonesta pe elevul în cauză cu cuvintele: „așa te învață pe tine la școală?", care nu uită că sînt parte integrantă și, am spune, esențială în complexul proces de educație a copilului; sînt părinți care nu uită nici o clipă că „școala este doar a doua fmilie și nu singura" și care înțeleg să colaboreze cu cadrele didactice în educarea copiilor lor. Și aceștia reprezintă marea majoritate!

Despre asemenea părinți a ținut să vorbească directorul școlii medii „Mihail Sadoveanu" din Iași. Petru Proca, Ion Pănăescu, Maria Budura țin o strînsă legătură cu școala, mobilizează și pe alți părinți în acțiunile desfășurate de școală. În general, se poate spune că există bune tradiții în ceea ce privește legătura dintre școală și familie. Desigur, pentru a se ajunge aici a fost necesară găsirea unor forme atractive și practice și desfășurarea unei concrete munci educative nu numai cu elevii, ci, uneori, și cu părinții acestora. Contactul profesorilor diriginți cu familiile elevilor, prin vizite la domiciliu, prin solicitarea sprijinului familiei în cazurile dificile sau în unele probleme importante (orientarea profesională, educația cetățenească a elevilor) s-a dovedit rodnic. Iată, bunăoară, cum a ajuns mama elevului Cencă Petru la încredere în școală sau poate la „curajul" de a se adresa profesorilor. De multă vreme diriginta clasei a X-a, tovarășa Ecaterina Ionescu, observase la elev că se purta brutal cu colegii, că era impulsiv și neglijent. Nici situația din catalog nu era bună. După ce a urmărit comportarea și pregătirea elevului pe o perioadă de timp, pregătindu-se astfel pentru o discuție competentă, s-a îndreptat spre locuința părinților elevului. Pe profesoară a întîmpinat-o mama lui Cencă. A ascultat atentă, întristîndu-se la comunicările de loc îmbucurătoare. Apoi, dîndu-și seama de adevărul lor, mîhnită, s-a ridicat și și-a strigat copilul. „Pentru el muncesc și vreau să-l văd om" — și-a spus mama dorința în cuvintele ei simple. Dar el... priviți-l! Eu îl îngrijesc și el se poartă neglijent, fără respect pentru munca mea". Și a întins mîna spre copil să-i arate profesoarei hainele rupte, neîngrijite. Fiul a apucat mîna mamei, răstindu-se: „Dă-mi pace! ce-ai cu mine?". Profesoara a intuit că mama își pierduse parțial autoritatea în fața propriului ei fiu; că elevul, scăpat pentru o vreme de sub supraveghere, sau alintat prea mult (și sînt o mie și una de feluri de a alinta) și-a luat dreptul la o „independență" nejustificată. Cuvintele adresate elevului într-o asemenea împrejurare au fost alese cu grijă, severitatea profesorului s-a îmbinat cu sfătoșenia mamei. Exemplele despre alți elevi de aceeași vîrstă cu el, invocarea dragostei de părinți, a respectului pentru munca lor a găsit ecou în sufletul adolescentului. (N-ar trebui să se uite că fiecare adolescent seamănă cu o floare deschisă spre lumină, că avem datoria să le oferim din timp lumina în întreaga ei intensitate acestor flori!). I s-a spus elevului că nu-i frumos să nu-și ajute mama (tatăl său era bolnav), să nu-și facă singur pantofii, sau să nu-și curețe hainele. Peste cîtva timp, mama lui Cencă a venit la școală. A venit să anunțe că „băiatul ei" a început să-i aducă mari bucurii: este punctual, respectuos, își face singur pantofii, aduce apă, taie lemne, ce mai, a devenit un adevărat gospodar. Era mulțumită și bucuroasă mama elevului, venea la școală cu încredere să întrebe ce mai face „băiatul ei", cum învață. Și bucuria i-a fost și mai mare cînd fiul ei a reușit să-și îndrepte situația la învățătură și să promoveze, consemnînd astfel un început bun.

Am desprins acest exemplu pentru a sublinia că școlii îi revin sarcini de răspundere, sarcini care presupun tact pedagogic deosebit pentru a realiza

NICOLAE DRAGOȘ

(Continuare în pag. a V-a)

Noi farmacii în satele dobrogene

În ultimii ani, rețeaua farmaceutică din regiunea Dobrogea a cunoscut o largă dezvoltare. Numai din anul 1955 și pînă acum, numărul noilor farmacii a crescut cu încă 18, iar al punctelor sanitare a sporit de peste 30 de ori.

Multe unități farmaceutice noi au fost înființate mai cu seamă în localitățile îndepărtate de orașe, în centrele muncitorești și de pe litoral. Populația din Delta Dunării, bunăoară, în trecut complet neglijată din punct de vedere sanitar, dispune în prezent de peste 30 de farmacii și puncte farmaceutice.

Volumul medicamentelor puse în acest an la dispoziția populației din regiunea Dobrogea este de șase ori mai mare decît în anul 1950. (Agerpres)

Pregătiri pentru sărbătoarea majoratului

O ÎNTÎLNIRE A GENERAȚIEI DE 18 ANI

Invitația suna astfel: „Festivitatea organizată în cadrul pregătirii sărbătoririi majoratului tinerilor din orașul Vaslui va avea loc la clubul Întreprinderii economice „Vasile Roaită", sîmbătă 17 noiembrie a.c. Biroul Comitetului raional U.T.M. vă invită să luați parte".

Cu mult înainte de această zi o primiseră tinerii de 18 ani din oraș și din satele apropiate. O mai primiseră și secretari ai organizațiilor U.T.M. din raion, pentru a învăța cum să pregătească și la ei în sat, la căminul cultural, activități cît mai interesante, atractive și tinerești pentru cei de 18 ani.

...Abia au pășit pragul sălii elegante, moderne a clubului și toți cei 250 de tineri sărbătoriți au și fost înconjurați de grupuri vesele. Erau gazdele — tineri mai în vîrstă cu doi sau trei ani — dar care cunoșteau mai bine importanța acestui moment unic al vîrstei de 18 ani — vîrstă de aur cînd visele încep să prindă contur, cînd tînărul pășește într-o nouă etapă a vieții. I-au poftit să se așeze în primele rînduri. Doar erau oaspeți de onoare. Cîteva fete le-au prins în piept o lalea albă — semn al gingășiei și tinereții — pe care era înscris 18 ani — vîrsta lor minunată, egală în ani cu libertatea patriei socialiste.

Privim fețele îmbujorate de emoție ale fetelor și băieților. Cei mai mulți se simt în acest club modern ca acasă; și nu numai pentru că își petrec multe ceasuri din orele lor libere într-o activitate plăcută, tinerească și instructivă, aici la club, dar și pentru că au luat parte la construirea lui în același timp liber, efectuînd sute de ore de muncă patriotică.

Aici, în lăcașul lor de cultură au fost invitați să se cunoască mai bine, să afle de la cei mai vîrstnici decît ei ce înseamnă a prețui cum se cuvine anii lor frumoși, pentru ca la acest prag de vîrstă, cînd se despart de adolescență și intră în rîndul cetățenilor maturi, să-și înțeleagă mai profund drepturile dar și îndatoririle sporite care le stau în față.

Despre aceasta le vorbește în cuvinte pline de căldură tovarășul Petre Enache, prim secretar al Comitetului regional U.T.M.-Iași. Și tot despre drumul lor luminos, despre condițiile pe care partidul și guvernul le-a creat pentru creșterea și educarea lor le vorbește și tovarășul Costea Constantin, președintele Sfatului popular al orașului Vaslui.

Este firească atenția și emoția care se citește pe chipul celor de 18 ani. E vorba despre viața lor de pînă acum, dar mai ales despre ce au de făcut. Și fiecare știe că visurile lor cele mai îndrăznețe pot prinde viață. Iată-l pe muncitorul Sandu Iacob. Are numai 18 ani. E fiu de colectiviști din Lipova. A dorit să învețe, să-și însușească o meserie. Acum, în preajma sărbătoririi majoratului, el își serbează și trei ani de muncă în presația aleasă. Sau pe Emilia Arușoaiei. E elevă în ultima clasă a școlii medii. Ca toți tinerii patriei noastre socialiste, are toate condițiile să învețe. Știe că numai de ea depinde realizarea visului ei: să devină profesoară. De aceea dragostea și recunoștința pentru viața ei de pînă acum și-o manifestă printr-un singur angajament — învățătura, la capătul căreia își va vedea și visul împlinit. Sau iată-l pe Mardare Ardelean. Părinții săi, cînd aveau 18 ani, munceau de se speteau pe moșia boierului pentru un pumn de mălai. Fiu al marei familii colectiviste, Mardare nu are grija zilei de mîine. A îndrăgit meseria de crescător de animale. Își iubește gospodăria. Grija lui este îndreptată spre înflorirea ei continuă. S-a înscris la cursurile agrozootehnice de trei ani să învețe a munci mai bine, științific, pentru ca aportul său la întărirea gospodăriei să sporească. Sau iată-l pe Petrică Vieru. E muncitor și elev în clasa a VIII-a la seral. Tatăl său abia de știe să se iscălească. El vorbește acum, la sărbătorirea vîrstei lui, în fața a două sute cinci zeci tovarăși de generație. Tovarășii din secția în care muncește l-au apreciat pentru rîvna și pasiunea pe care le pune în tot ce face și l-au evidențiat ca fruntaș în producție. Petrică Vieru socotește că nu și-a îndeplinit decît îndatoririle de muncitor. Despre aceasta vorbește acum și despre năzuința și îndatoririle sale: să învețe, să învețe cît mai mult.

Îl ascultă, aprobîndu-l, toți tovarășii de generație. Și cu aceeași emoție și aprobare îl ascultă și maistrul său, comunistul Ion Epure, care l-a învățat meserie și care îl aplaudă acum, în acest moment sărbătoresc.

Un muncitor vîrstnic de la construcții, pe nume Constantin Bosînceanu, își caută cu privirea fiica: e și ea în rîndul sărbătoriților. Ochii i se umezesc. Cînd a împlinit el 18 ani, nu-și aducea aminte să fi primit vre-o felicitare. Evenimentul a trecut ca și neobservat pentru că pe umerii oamenilor, ai părinților ca și ai copiilor apăsau mizeria, exploatarea, grija zilei de mîine. Azi, fata lui e sărbătorită în acest cadru festiv. Discută despre ce au de făcut, despre viitor; despre un viitor care a început chiar de cînd i s-a născut copilul — în ziua eliberării patriei.

Să muncească mai bine azi decît ieri, să învețe cu fiecare zi mai mult să trăiască pe măsura anilor noi și să fie constructori de nădejde ai vieții noastre socialiste — iată, pe scurt, sentimentele și gîndurile celor două sute cincizeci de tineri adunați în sala clubului din Vaslui la festivitatea premergătoare sărbătoririi majoratului lor.

Aceleași gînduri și sentimente le-au reîntîlnit în versurile și cîntecele rostite apoi pe scenă, în programul artistic. Un grup de artiști amatori din Iași — muncitori și studenți — au pregătit pentru ei frumoase cîntece și dansuri, înflăcărate versuri. S-au pregătit și cei de 18 ani, exprimîndu-și acum, de pe scenă, prin cîntec și vers, dragostea și recunoștința pentru partidul clasei muncitoare care a dat onilor lor aripi îndrăznețe.

Noi pentru viitor ne pregătim
Să-l populăm pe solul fericirii,
Cu brațele-ncordate să-l săpăm
Și să-l udăm cu ploile gîndirii.

Aceste versuri rostite de unul dintre tinerii de 18 ani răsună ca un angajament al tuturor celor prezenți la festivitatea premergătoare sărbătoririi lor.

V. GHEORGHIU

„Nici un examen amînat, nici o notă sub 7"

Sîntem în anul II al Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș. Ne cunoaștem bine munca pentru care ne pregătim: ne vom ocupa de creșterea celei mai tinere generații. Pentru aceasta ne pregătim cu toată seriozitatea. Conștienți de răspunderea ce ne va reveni peste puțin timp, folosim din plin experiența anului trecut pentru a obține rezultate bune la învățătură și practică. Printre cei mai sîrguincioși studenți amintim pe Timaru Constantin, Chiorianu Petru, Moldovan Ioan, Popescu Marilena, Truță Olivia, Ördög Emeric, Réman Dezideriu, Szasz Marta și alții care sînt cunoscuți în institutul nostru pentru rezultatele frumoase și comportarea exemplară.

De pe acum am început să ne pregătim pentru sesiunea din iarnă. Hotărîrea noastră este „Nici un examen amînat, nici o notă sub șapte".

MIRCEA BORDA
student

La casa de cultură a studenților

Ne-am întîlnit cu tovarășul Gheorghe Chiș, directorul Observatorului astronomic din Cluj, în cadrul unei conferințe organizate zilele trecute la Casa de cultură a studenților din Cluj.

Erau prezenți aproape o mie de studenți de la toate facultățile clujene. Unora vorbitorul le era cunoscut. Profesorul nostru de astronomie din anul II vorbea cu aceeași pasiune pe care o cunoaștem de la cursuri.

Din cele relatate de vorbitor, noi, studenții prezenți în sală am aflat noi amănunte privind cele mai de seamă probleme ale cuceririi cosmosului.

Casa de cultură a studenților ar trebui să organizeze mai multe asemenea întîlniri ale studenților cu profesorii, pentru a discuta probleme științifice și culturale.

ION NISTOR
student

Exemplul fruntașilor e generalizat

Consiliile agricole raionale din Dobrogea folosesc forme variate și atractive pentru generalizarea experienței înaintate în unitățile agricole socialiste din regiune. Cei peste 6 000 de participanți la sărbătoarea recoltei, organizată recent în comuna Beștepe de către Consiliul agricol raional Tulcea, au luat cunoștință, din expunerea făcută de președintele gospodăriei colective gazdă, Ion Frimu, de realizările obținute în sporirea producției agricole.

O altă formă de răspîndire a experienței înaintate o constituie expozițiile agricole. La expoziția din comuna Basarabi, bunăoară, explicațiile care însoțesc graficele, machetele, panourile, mostrele de produse, sintetizează metodele folosite în sporirea producției. De aici vizitatorii au aflat cum brigada condusă de Constantin Gidoiu de la G.A.C. din Siminoc a obținut de pe o parcelă 3 370 kg grîu la ha, iar cea a lui Gheorghe Popa de la G.A.S. Basarabi cîte 11 000 kg struguri la ha.

Vizitele colectiviștilor la unitățile vecine, precum și schimburile de experiență pe diferite teme s-au dovedit de asemenea utile. Schimbul de experiență din comuna Greci, de pildă, a contribuit la extinderea folosirii materialelor locale pentru ridicarea unor noi construcții agrozootehnice, cel de la Palazu Mare la sporirea producției de legume timpurii, iar cel de la Beilic la răspîndirea metodelor înaintate de îngrijire a vacilor de lapte.

(Agerpres)

Rezultate bune la învățătură

Ca și la alte școli tehnice agricole din regiunile patriei, și noi ne aflăm în plină activitate la cursuri.

Sub conducerea școlii, cadrele didactice duc o muncă susținută cu elevii. Cu toate că au trecut puține zile de la începutul anului școlar, făcîndu-se o analiză a muncii depusă pînă în prezent, s-a constatat că din totalul de 308 elevi majoritatea au obținut note bune și foarte bune, ceea ce denotă că se depun eforturi sporite pentru însușirea meseriei alese. Dintre elevii fruntași la învățătură amintim pe Schiopu Visarion, Dinulescu Gh., Sinca Ioana, Vlăduț Sonia, Carmen Elena și Feraru Maria.

I. HĂLOIU
elev
Șc. agricolă Grădinari
Reg. Argeș.

Lecția practică de tehnică horticolă la Centrul școlar agricol din Arad. Profesorul Mezea Gheorghe explică elevilor din anul III dezvoltarea leguminoaselor în condiții de seră.
Foto: AGERPRES

Corneliu Baba: Portretul lui Mihail Sadoveanu

Dacă stai să privești portretul lui Mihail Sadoveanu de Corneliu Baba, ți se întărește convingerea că acei care l-au asemuit pe marele povestitor cu un munte, vorbind despre „Ceahlăul literaturii noastre", au foarte multă dreptate: te cuprinde treptat sentimentul de liniște împletită cu admirație tăcută pe care îl încerci în munți în fața celui mai înalt dintre vîrfuri. Portretul impresionează pentru că dă certitudinea dimensiunii grandioase a omului și scriitorului care a fost Sadoveanu.

Pictura lui Corneliu Baba este o operă de aprofundare și de trudnică cercetare. Nu întîmplător orice lucrare — desen sau pictură — este pregătită printr-un număr impresionant de schițe și încercări.

A picta este pentru Baba un act de răspundere socială și de prezență în actualitate. Tocmai de aceea, pentru portret, el este atras de universul spiritual al oamenilor de mare capacitate creatoare, al acelor personalități care exprimă efortul constructiv al poporului nostru. Marea tradiție realistă a trecutului l-a învățat valoarea tonurilor profunde de culoare și a contrastelor de umbră și lumină. Dar nu mînuirea abilă a clar-obscurului sau modelarea unui fond în ape catifelate roșiatice și brune îl apropie de Rembrandt, ci profunzimea observației, și meditația filozofică în fața vieții asupra sensurilor activității umane și creației artistice.

Portretul lui Mihail Sadoveanu este o pînză de dimensiuni mari. Marele scriitor, așezat într-un jilț, este învelit cu o haină dublată cu blană. Dominanta gravă în culoare, în brunuri dense trecînd în negru, accentuează mîinile scriitorului odihnite pe brațele fotoliului și fața, pe care cade o lumină puternică. Impresia generală este de monumental — rezultat al așezării figurii masive într-o atitudine de înțeleaptă concentrare. Fața povestitorului nu este senină. Se citește în cuta dintre sprîncene, ca și în mîinile frumoase ale acestei personalități, o liniște încordată. Sadoveanu este aici un creator,

Arta de a privi

posesorul unei uriașe experiențe de viață, o întruchipare a capacității înnoitoare a poporului nostru. Impresia de gravitate și înțelepciune nu se asociază însă bătrîneții fiindcă, așa cum scria Labiș în una din Sadovenienele sale. **„Nu are nici o vîrstă. În el sînt mii de oameni și-ntrînsul anii proaspeți cu toții s-au păstrat".** Unanimitatea impresiilor pictorului și poetului confirmă adevărul imaginii. Și nu numai atît. Pentru că, asemenea rîndurilor lui Labiș, portretul lui Baba este un act de dragoste și înțelegere pentru opera scriitorului, aceeași înțelegere care a însuflețit excelentele desene ale lui Baba pentru Mitrea Cocor. Privindu-le îți dai seama că personajele însuflețite de scriitor sînt acestea și nicidecum altele.

Pictorul **a compus** acest portret, așa cum a făcut portretizînd pe marea actriță Lucia Sturza Bulandra sau pe jucătorul de șah. Mîinile luminate, apoi blana care se vede desfăcută pe piept conduc pe diagonală privirea spre fața încadrată de părul alb. Ești nevoit să-ți ridici ochii pentru a privi chipul, așa cum măreția muntelui te obligă să-ți ridici privirile spre vîrfuri. Este un chip viu, atît de asemănător, încît aștepți parcă să auzi vocea caldă și egală a marelui cărturar.

Portretul este lucrat cu o îndrăzneală și precizie maturе și rezolvarea cromatică foarte laconică — paleta se menține în zona tonurilor calde dar grave — ca și regia luminii, care pune sub un fascicol puternic mîinile și fața scriitorului, definesc centrul emoțional al tabloului.

Întîlnirea scriitorului cu pictorul a dat una dintre cele mai mari reușite ale portretisticii noastre; fiindcă Baba l-a înțeles pe Sadoveanu și l-a zugrăvit limpede, majestuos și simplu, așa cum îl cunoaște fiecare din scrierile lui.

MARIANA CELAC

Toamna în Grădina botanică din Cluj

Sîntem în plină toamnă. Muncitorii care întrețin Grădina botanică din Cluj, o îngrijesc cu o răbdare de bijutieri. Fiecare plantă este tratată cu toată atenția. Am surprins zilele acestea aspecte variate din munca acestui colectiv: curățirea copacilor de frunze căzătoare, retragerea plantelor exotice în sere pentru iernat, pregătirea plantelor-mamă pentru înmulțirea de primăvară prin butași a plantelor de covor și recoltarea de semințe. În fruntea echipelor lucrează tineri ca Petru Schiling, Maria Gliga și Livia Petrișor, a căror hărnicie este bine cunoscută.

Grădina botanică din Cluj întreține relații pentru schimb de fructe și semințe cu peste 300 de grădini similare din străinătate. Pentru aceste schimburi, o echipă de specialiști lucrează la întocmirea noului catalog. Această echipă lucrează sub directa supraveghere și îndrumare a horticultorului șef Petru Ploață, care muncește aici de peste 30 de ani.

Grija cu care este întreținută întreaga grădină se reflectă și în atenția cu care se face toaleta fiecărei semințe pînă cînd ajunge să fie înseriată în plicul gata de expediere.

Paralel cu munca practică, tov. Aurel Fazecaș, un alt lucrător al grădinii, conduce o grupă de învățămînt împreună cu care se pregătește pentru examenele anului III la cursurile fără frecvență ale Institutului agronomic din Cluj.

Prin activitatea sa entuziastă, colectivul de muncitori de aici sporește faima Grădinii botanice în țară și peste hotare.

ION DUMITRIU
corespondent voluntar

Crește numărul depunătorilor la C. E. C.

Creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii din orașele și satele regiunii Bacău este ilustrată și de numărul mare al depunătorilor pe librete de economii C.E.C. De la începutul anului și pînă acum numărul depunătorilor pe librete de economii C.E.C. a crescut în această regiune cu peste 58 000, din care 22 000 depunători la sate.

Acum la fiecare al 4-lea locuitor din regiune revine cîte un carnet C.E.C. Volumul depunerilor pe regiune a crescut în acest an cu aproape 30 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut. În regiune funcționează acum 8 case raionale și orășenești de economii, 270 agenții C.E.C. și peste 330 ghișee C.E.C. la sate.

(Agerpres)

Imagine de la faza interregională a festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale", la Casa de cultură din Sinaia.
Foto: AGERPRES

Spectacole

CARTOUCHE—cinemascop: Republica, Elena Pavel, 1 Mai, Gh. Doja, 23 August, Floreasca, G. Coșbuc; MISTERUL CELOR DOI DOMNI „N": București, Magheru, Volga, Libertății; O SLUJBĂ SIGURĂ rulează la cinematografele V. Alecsandri, I. C. Frimu, V. Roaită; SOSEȘTE CIRCUL: Tineretului (dimineața); PETRE CEL ISTEȚ: Tineretului (după-amiază), Miorița, B. Delavrancea; MONGOLII — cinemascop: Victoria; MOARTEA ARE O FAȚĂ — cinemascop: Lumina, Înfrățirea între popoare; PERMISIE PE ȚĂRM: Central, Moșilor, Aurel Vlaicu; 10 000 DE SCRISORI: 13 Septembrie — dimineața, T. Vladimirescu; OAMENI ȘI FIARE: 13 Septembrie (după-amiază); Al. Sahia; PROGRAM DE FILME DOCUMENTARE rulează la cinematograful Timpuri Noi; 713 CERE ATERIZAREA: Maxim Gorki; UNDE NU AJUNGE DIAVOLUL: Cultural; VÎRSTA DE AUR A COMEDIEI—CÎND COMEDIA ERA REGE: Al. Popov; LUPII LA STÎNĂ: 8 Martie, Flacăra, Donca Simo; BÎTĂ... IEȘI DIN SAC!: Griviță; FLĂCĂRI ȘI FLORI: C-tin David; SECRETUL CIFRULUI: 16 Februarie.

Laboranta Mariela Rădulescu de la Institutul de cercetări pielărie și cauciuc din Capitală, urmărește determinarea azotului din piele, în laboratorul chimic.
Foto: AGERPRES

Experiența înaintată — un bun al tuturor

Aproape în fiecare săptămînă, cei mai buni strungari, lăcătuși și frezori ai atelierului mecanic din secția a II-a strungărie împărtășesc tovarășilor lor metodele noi de muncă, metode care îi ajută să obțină realizări importante în producție.

În secția strungărie a uzinei noastre există un interes general pentru însușirea tehnicii noi, a celor mai avansate metode de lucru. Interesul acesta este în bună măsură susținut de diversele acțiuni inițiate de organizația U.T.M. Și printre acestea merită a fi evidențiat felul în care se ocupă organizația U.T.M. de generalizarea experienței înaintate, a metodelor care i-au situat pe mulți muncitori în rîndurile fruntașilor.

Începutul a fost greu. Mulți își amintesc de pildă cînd, invitat să explice și celorlalți cum muncește, Anghel Petre, cel mai bun strungar din uzină, s-a scuzat față de membrii comitetului U.T.M:

— Nu mă pricep să explic. Pentru mine știu cum să procedez, dar... mi-e greu să-i fac și pe alții să înțeleagă...

— Lasă, Petrică, i-a spus colegul lui de muncă, care face parte din comitetul U.T.M., te ajutăm și noi. Acolo unde n-o să reușești punem și noi umărul...

N-a fost însă nevoie de aceasta. Cînd Petre Anghel și-a ascuțit cuțitul și s-a apucat de lucru, ba unul, ba altul din tovarășii săi de atelier l-au întrebat cum ascute cuțitul, cum stabilește viteza de înaintare a lui și care este grosimea șpanului de așchiere. Simțindu-se în elementul său, stăpîn pe meserie, Petre Anghel a demonstrat cum trebuie să procedeze fiecare pentru obținerea unor rezultate asemănătoare cu ale lui și chiar mai bune.

La fel au procedat și ajustorul Nicolae Dincă și găuritorul Gheorghe Varga și alți tineri fruntași.

Metodele avansate de lucru obținute prin îndelungate încercări, prin studierea celor mai noi probleme de ordin tehnic au dat rezultate din cele mai bune. Astfel, ascuțirea cuțitelor de așchiere pentru oțel, în funcție de calitatea materialului și profilul piesei, a dus la realizarea unor însemnate economii la scule și la creșterea productivității muncii.

Ne scrie postul de corespondenți voluntari de la Uzinele „Semănătoarea" din Capitală

Răspîndirea metodelor avansate de muncă s-a făcut nu numai prin demonstrații practice, ci și prin schimburi de experiență între muncitorii fruntași, pe specialități, din diferite secții, prin popularizarea lor la gazeta de perete a atelierului și la stația de amplificare a uzinei.

De asemenea, un rol important în însușirea metodelor înaintate de muncă l-au avut și schimburile de experiență cu muncitorii din alte uzine. Astfel, strungarii și frezorii de la noi i-au vizitat pe cei de la Uzinele „Griviță Roșie" și Uzina de pompe și mașini agricole, iar lăcătușii care se ocupă în mod special de confecționarea și ascuțirea sculelor așchietoare, au avut multe de învățat de la lăcătușii Uzinelor „23 August".

Efectul, mai bine zis rezultatele obținute în producție în urma însușirii experienței înaintate, nu s-au lăsat deloc așteptate. Iată numai cîteva cifre.

Strungarul Cuceanu Gheorghe a depășit în luna septembrie planul de producție cu 63 la sută și a obținut economii la scule în valoare de 155 lei. Strungarul Anghel Petre și-a depășit sarcina de plan cu 52 la sută și a realizat economii la scule în valoare de 230 lei, ceea ce reprezintă valoarea consumului de scule planificate pentru luna respectivă. Practic, reiese că el nu a consumat nici un fel de scule, lucrînd numai cu scule economisite.

Însușindu-și experiența colegului său, Petre Anghel, strungarul Emilian Lazlo a reușit să-și depășească propriile angajamente, ridicîndu-se în scurt timp în rîndurile fruntașilor în producție. La fel s-au petrecut lucrurile și cu ajustorul Gheorghe Bunea, tovarăș de muncă al lui Nicolae Duică, unul dintre cei mai buni ajustori din atelier.

De altfel demonstrațiile practice, schimburile de experiență, popularizarea metodelor înaintate de muncă ale celor mai buni strungari, frezori, ajustori au făcut ca lună de lună numărul fruntașilor să crească. Față de luna septembrie a anului trecut, în secția strungărie numărul fruntașilor a crescut de la 27 la 49 tineri muncitori.

Cu toate acestea — alături de acest număr mare de fruntași în producție — în atelierul mecanic, tinerii strungari Eugen Tudorache, Petre Ivanov, Marin Cucu, Gheorghe Peagu își permit să ignoreze cerința imperioasă de a munci la nivelul tehnicii noi, dovedind o atitudine înapoiată în producție. Metodele folosite pînă acum de a-i ajuta pe acești tineri să depășească stadiul actual la care muncesc n-au dat încă rezultate. Organizația U.T.M., tinerii muncitori fruntași pot însă să-i determine și pe aceștia să învețe, să-și însușească tehnica nouă, metodele avansate de muncă.

CORNEL MORMAN
tehnician
EMILIAN POPESCU
inginer
ANTON MOCANU
lăcătuș
PAUL RĂCARU
controlor tehnic

O lucrare folclorică valoroasă
Antologia muzicii populare românești

Colaborînd cu Institutul de Folclor, Casa de discuri „Electrecord" a dat la iveală o lucrare deosebit de importantă: Antologia muzicii populare românești. După primul volum — în trei discuri — cuprinzînd instrumentele populare, cîntecele și jocurile poporului nostru, a apărut recent cel de-al doilea volum, în care se află datinile, doinele, muzica păstorească și cîntecele bătrînești.

În trei discuri sînt prezentate unele obiceiuri caracteristice, a-numite datini ale poporului.

Tot aici aflăm și jocul Călușarilor, jucat de Ansamblul folcloric al Statului Popular al Capitalei, joc care exemplifică în chip strălucit însușirile vitalitatea optimismul și energia poporului nostru.

Un adevărat document istoric îl constituie bocetul Elenei Teodoroiu, în vîrstă de 80 ani, din Vădeni (Tg. Jiu — Oltenia) pentru fiica sa Ecaterina Teodoroiu, eroina de la Jiu.

De un mare interes etnografic sînt doinele. Mai toată poezia lirică pe teme haiducești este cîntată pe minunate doine populare.

De o negrăită frumusețe sînt vechile cîntece bătrînești sau balade. Sînt de subliniat clasica baladă a lui Mihu haiducul, și vestita Miorită.

Discurile sînt însoțite de prezentări făcute cu o deosebită competență și grijă — adevărate studii — de către cunoscutul folclorist Tiberiu Alexandru.

J. V. PANDELESCU

În ajutorul celor ce studiază în cercurile „Trăsăturile moralei socialiste în rîndul tinerei generații"

TEMA I

CE ESTE MORALA?

Tinerețea este vîrsta primelor hotărîri, a primelor mari răspunderi. Sînt anii cînd îți formezi convingerile ideologice și politice, concepția despre viață și orizontul de cunoștințe, cînd îți alegi profesiunea și îți începi activitatea creatoare, anii cînd intri în viață ca om conștient, cînd începi să participi din plin la viața socială, cînd legi prietenii trainice și, alegîndu-ți tovarășul de viață, îți întemeiezi familia. Cîte întrebări nu ridică fiecare dintre aceste probleme? Cît de important este pentru întreaga viață să fii capabil să găsești întotdeauna răspunsul just la toate acestea! Cît de necesar este să înveți să deosebești ceea ce e bun de ceea ce e rău, ceea ce e adevărat și drept, de ceea ce e neadevărat și nedrept, să știi să te comporți ca membru demn al societății noastre socialiste, să fii la înălțimea mărețelor sarcini și minunatelor perspective pe care ți le deschid lupta și munca întregului popor condus de partid. Dar, capacitatea de a te orienta mereu în mod just, de a găsi întotdeauna răspunsurile cuvenite la toate problemele pe care ți le ridică viața nu vine de la sine. Iată de ce, pentru orice tînăr are o deosebită însemnătate însușirea învățăturii marxist-leniniste, a politicii partidului nostru, a moralei noastre noi, a unei conduite demne, corespunzătoare moralei comuniste; aceasta reprezintă o latură hotărîtoare în formarea conștiinței și personalității fiecărui tînăr al țării noastre.

Tineretul patriei noastre trăiește epoca minunată în care poporul muncitor, condus de Partidul Muncitoresc Romîn, desăvîrșește construirea socialismului. În fața tineretului nostru este larg deschis drumul spre viitor, spre țelul luminos și cel mai nobil — desăvîrșirea construirii socialismului și trecerea treptată la făurirea comunismului în Republica Populară Romînă.

Dezvoltarea conștiinței socialiste a generației care participă la desăvîrșirea construcției socialiste și va participa la

construirea comunismului are deci o însemnătate deosebită pentru viitorul societății noastre. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej ne arată că **„utemiștii, toți tinerii trebuie să fie oameni de voință și caracter, cinstiți și modești, pregătiți să lupte cu orice greutăți, prezenți mereu acolo unde se hotărăște îndeplinirea sarcinilor, intransigenți față de orice manifestare a ideologiei burgheze"** [1].

Făurirea și dezvoltarea conștiinței socialiste a tineretului se înfăptuiește în procesul muncii sale active pentru dezvoltarea economiei și culturii socialiste, în lupta împotriva tuturor influențelor și rămășițelor moralei burgheze.

Uniunea Tineretului Muncitor, căreia, ca ajutor al partidului în educarea comunistă a tineretului, îi revin importante sarcini și în domeniul educației morale a tinerei generații, organizează pentru prima oară în acest an cercurile de învățămînt politic „TRĂSĂTURILE MORALEI SOCIALISTE ÎN RÎNDUL TINEREI GENERAȚII" al căror scop este de a ajuta tineretul să dobîndească cunoștințele de bază despre morală, să-și însușească principiile înalte ale moralei comuniste. În aceste cercuri se va discuta despre esența, originea și dezvoltarea moralei, despre morala comunistă — cea mai dreaptă și nobilă morală — și principiile ei de bază: devotamentul față de cauza comunismului, față de partid, patriotismul socialist și internaționalismul proletar, atitudinea nouă față de muncă și proprietatea obștească, spiritul colectivismului, despre modul în care trebuie să înțelegem prietenia, dragostea și căsătoria, comportarea tinerilor în societate și în familie, calitățile morale ale utemistului etc. În aceste cercuri se vor dezbate diferite probleme ale comportării tineretului în viață, în societate și în familie; ele vor contribui la însușirea principiilor fundamentale ale moralei

[1] *„40 de ani de la crearea U.T.C.", Ed. politică, 1962, pag. 107.*

noastre noi, la cultivarea în rîndul tinerilor a trăsăturilor morale înaintate și la combaterea rămășițelor și influențelor moralei burgheze. Criteriul de apreciere a activității acestor cercuri trebuie să-l reprezinte conținutul și eficacitatea lor educativă, concretizate în îmbunătățirea atitudinii și comportării tinerilor, în dezvoltarea unei **opinii de masă a tineretului**, în creșterea combativității sale politice și ideologice împotriva oricăror manifestări și influențe ale ideologiei și moralei burgheze, în dezvoltarea conștiinței socialiste.

Morala — ansamblu al regulilor de comportare a omului în societate. Caracterul istoric, de clasă al moralei

Vorbim adeseori despre morală. Unele fapte le considerăm morale, altele, dimpotrivă, iar pe cei care le săvîrșesc îi apreciem ca oameni care respectă morala sau care o încalcă. Dar care este criteriul după care trebuie să ne orientăm?

Pentru ca să poți aprecia în mod just ce este moral și ce este imoral, pentru ca să înțelegi care atitudine corespunde moralei înaintate a timpului în care trăiești, pentru ca să te comporți așa cum cere societatea socialistă — trebuie să cunoști ce este morala în general și totodată care sînt ce-

rințele moralei noastre noi. În mod greșit unii cred că morala ar fi un fel de culegere de staturi despre ceea ce e bine și ceea ce e rău să faci în viață, pe care ar fi suficient s-o citești pentru ca să știi cum să te comporți oricînd și oriunde. Alții — care se mai află sub influența obscurantismului religios — cred că regulile de comportare a oamenilor ar reprezenta „porunci date de dumnezeu", mereu aceleași pentru toate timpurile și pe care toți oamenii trebuie să le respecte ca „sfințenie", pentru că ar veni de la „cel de sus". Se mai consideră, uneori, în mod greșit că morala privește doar viața personală a oamenilor, relațiile dintre bărbați și femei etc., că ea privește doar pe fiecare în parte, iar colectivul, societatea n-ar avea de ce să se amestece în rezolvarea lor, în „treburile lor personale".

Asemenea idei despre morală sînt greșite, incomplete, unilaterale. Așadar, **ce este morala?***

Termenul **„morală"** provine de la cuvîntul latin „mos (moris)" prin care vechii romani numeau moravurile, obiceiurile. Adesori cu același sens se folosește și termenul **„etică"**, deși, mai corect este să înțelegem prin acesta din

**) Spre a ușura înțelegerea lecției dăm explicații sumare ale unor noțiuni fundamentale ale materialismului istoric, care au legătură cu diferite probleme ale moralei:*

Societatea omenească reprezintă un organism social la baza căruia stau legăturile materiale de producție, relațiile economice dintre oameni. De-a lungul istoriei societatea a cunoscut mai multe orînduiri social-economice: orînduirea comunei primitive (în care nu a existat exploatarea omului de către om și nu apăruseră clasele sociale), orînduirea sclavagistă, orînduirea feudală, orînduirea capitalistă, (bazate pe exploatarea omului de către om și pe existența claselor sociale dușmane) și socialismul, prima fază a orînduirii comuniste.

La baza evoluției societății omenești se află dezvoltarea modului de producție.

Modul de producție reprezintă unitatea dintre forțele de producție și relațiile de producție. Rolul determinant în dezvoltarea modului de producție îl are dezvoltarea forțelor de producție. Prin forțe de producție înțelegem: a) totalitatea mijloacelor de muncă (uneltele și alte mijloace cu ajutorul

cărora oamenii acționează asupra naturii și o transformă) b) obiectele muncii (asupra cărora acționează munca omului) și c) forța de muncă (aptitudinile fizice și intelectuale de care dispune omul și pe care le pune în funcțiune atunci cînd produce bunuri materiale și spirituale. Omul este cea mai importantă forță de producție). Prin relații de producție *se înțeleg relațiile economice ce se stabilesc între oameni în procesul de producție.*

Relațiile de producție alcătuiesc baza economică a societății; *deasupra acesteia se înalță* suprastructura, *adică ideile, teoriile, concepțiile politice, juridice, filozofice, morale, artistice, științifice etc., precum și instituțiile corespunzătoare lor.*

Prin existența socială *înțelegem ansamblul vieții materiale a societății (modul de producție, mediul geografic, densitatea populației etc.);* conștiința socială *constituie reflectarea existenței sociale a oamenilor în diferite forme cum sînt ideologia politică și juridică, morala, știința, arta, filozofia etc.*

urmă știința despre morală, teoria moralei; de altfel și acest termen are o origină asemănătoare, el provenind de la cuvîntul „ethos" prin care vechii greci denumeau, de asemenea, moravurile, obiceiurile.

Prin morală înțelegem ansamblul principiilor și normelor (regulilor) de comportare a oamenilor, care reglementează raporturile lor unul față de altul și, de asemenea, față de societate, față de o anumită clasă, față de stat, patrie, familie etc. Raportul dintre individ și societate, dintre interesele personale și cele obștești a reprezentat dintotdeauna principala problemă a moralei. Toate aceste relații, modul de comportare a omului față de ceilalți oameni în procesul muncii și al vieții sociale, raporturile sale de familie, nu au putut rămîne la voia întîmplării, ci au fost dintotdeauna reglementate de societate.

Spre deosebire de normele juridice care reglementează comportarea tuturor oamenilor în societate pe baza legilor scrise a căror respectare obligatorie este asigurată de forța

statului și a altor instituții speciale, — respectarea principiilor și regulilor moralei, de obicei nescrise, se asigură ca urmare a convingerilor și sentimentelor morale personale, prin forța educației și tradițiilor, a opiniei. Morala, fiind o formă a conștiinței sociale ce reflectă existența socială a oamenilor, a avut întotdeauna un caracter istoric, de clasă.

În istoria societății și gîndirii umane s-au dat numeroase definiții moralei, au fost explicate în modul cel mai diferit originea și esența ei. Religia s-a străduit să susțină că la baza moralei s-ar afla „voința lui dumnezeu". Diferite concepții idealiste au încercat să explice morala ca depinzînd de „ideea absolută", de „rațiunea abstractă" adică tot de o putere supranaturală, dar căreia nu i se mai spunea „dumnezeu". Alte teorii au afirmat că la baza moralei s-ar afla „natura etern umană", adică anumite caracteristici înnăscute, veșnice ale individului.

Nici una dintre aceste concepții n-a putut să dea o explicație justă originii și esenței moralei. Numai pe baza concepției materialiste a istoriei elaborată de Marx și Engels, dezvoltată și îmbogățită de Lenin s-a putut da o explicație științifică a moralei. Clasicii marxism-leninismului au dovedit că ideile oamenilor, inclusiv cele morale, nu depind de „voința lui dumnezeu", nu se deduc nici din „ideea absolută" și nici din „natura etern umană". La baza lor se află relațiile sociale reale dintre oameni, între care rolul determinant îl au relațiile de producție.

Înainte de a elabora teorii și principii, oamenii au acționat, au produs bunuri materiale necesare vieții. **„În producția socială a vieții lor**[1] — scria Marx — **oamenii intră în relații determinate, necesare, independente de voința lor, relații de producție care corespund unei trepte de dezvoltare determinate a forțelor lor materiale de producție. Totalitatea acestor relații de producție formează structura economică a societății, baza reală pe care se înalță o suprastructură juridică și**

[1] K. Marx: *„Contribuții la critica economiei politice", E.S.P.L.P., 1954, pag. 9.*

politică și căreia îi corespund forme determinate ale conștiinței sociale".

Imaginea din oglindă nu e decît o reflectare a chipului din fața sa, trăsăturile imaginii depind de trăsăturile chipului viu. În mod asemănător ideile oamenilor — inclusiv cele morale — sînt o reflectare în gîndirea lor, a felului lor de a trăi, a existenței lor sociale, a relațiilor lor materiale.

Morala, ca și politica, dreptul, arta etc., este așadar o formă a conștiinței sociale, ca reflectă existența socială a oamenilor și este determinată în ultimă instanță de baza economică a societății, de relațiile sociale dintre oameni. Influența dezvoltării economice asupra moralei, în general, nu se exercită în mod direct; ea se înfăptuiește prin intermediul sentimentelor, stărilor de spirit și deprinderilor, adică ale psihologiei sociale, precum și al diferitelor forme ale ideologiei și politicii.

Se știe cu certitudine că omul a fost de la începutul existenței sale o **ființă socială**. Ce înseamnă aceasta? Că întotdeauna, din cele mai vechi timpuri, omul n-a putut trăi, n-a putut dobîndi cele necesare vieții (hrană, îmbrăcăminte, locuință etc.) decît împreună cu alți oameni, în colectivități mai mari sau mai mici, în societate.

Așa cum arăta Fr. Engels, încă de pe o anumită treaptă, foarte primitivă, a dezvoltării societății, a apărut necesitatea de a se subordona unei reguli generale actele zilnice repetate ale producției, repartiției și schimbului de produse și de a veghea ca individul să se supună condițiilor generale ale producției și schimbului. Totodată, între bărbați și femei, între bătrîni și tineri, între conducătorii și membrii ginților s-au stabilit raporturi dintre cele mai diferite care, de asemenea, au căpătat o reglementare socială.

Regulile morale au apărut și există astfel în mod firesc, din înseși necesitățile existenței oamenilor în societate, ale activității lor de producție, ale vieții lor în familie.

Moravurile și obiceiurile strămoșilor noștri îndepărtați, care încă nu cunoșteau împărțirea societății în clase, formau

tocmai morala lor, normele de comportare recunoscute și respectate de toți. Odată cu apariția exploatării omului de către om, luînd naștere clasele sociale și statul, s-au format și s-au dezvoltat noi relații ale omului din cadrul clasei sociale din care face parte, față de celelalte clase sociale, față de stat. Evoluția societății a făcut ca toate aceste relații să se contureze tot mai clar în principii și norme ale vieții sociale a oamenilor, care au căpătat denumirea de **principii și reguli (sau norme) morale.**

Conștiința morală a oamenilor din societatea împărțită în clase este formată din concepții și convingeri morale precum și din sentimentele morale, determinate de anumite condiții ale vieții sociale.

Concepțiile, convingerile și sentimentele morale se exprimă în anumite principii și norme; normele de comportare constituie nucleul moralei, principala ei trăsătură distinctivă față de celelalte forme ale conștiinței sociale.

Morala, ca formă a conștiinței sociale, depinde deci de existența socială a oamenilor. Or, societatea omenească s-a schimbat neîncetat, a evoluat de la o orînduire socială la alta, superioară. Tot astfel morala n-a fost mereu aceeași, ci s-a schimbat odată cu orînduirea socială. Principiile și normele morale nu sînt veșnice, mereu aceleași, neschimbătoare; dimpotrivă, o dată cu evoluția societății s-a schimbat și aprecierea oamenilor despre ceea ce este moral și imoral. Așadar **morala are un caracter istoric.** Dar nu numai atît. Cu excepția orînduirii comunei primitive, în care nu existau clase sociale, în orînduirile bazate pe clase opuse n-a existat niciodată o morală generală a întregii societăți, o morală comună a exploatatorilor și exploataților. Și nici n-ar fi fost posibil; ceea ce unii considerau moral, drept (de pildă, în ce-i privește pe exploatatori, posibilitatea de a jefui munca celor mulți), era inevitabil imoral, nedrept pentru cei asupriți, și invers: ceea ce era moral pentru masele populare (de pildă, lupta pentru lichidarea inegalității și pentru dreptate) era considerat imoral din punctul de vedere

al exploatatorilor care-și vedeau amenințate averea și huzurul. Așadar, **întotdeauna în societatea împărțită în clase dușmane, morala a exprimat interesele unei anumite clase sociale**, a slujit țelurilor unei clase în lupta împotriva celeilalte; ea a justificat și susținut fie exploatarea și dominația claselor asupritoare, fie lupta de eliberare a claselor asuprite.

În societatea împărțită în clase opuse, fiecare clasă își propune idealul său moral care exprimă interesele sale economice, politice, ideologice. Ca reflectare a acestor interese, în lumina acestui ideal se stabilesc principiile, normele morale și concepțiile clasei respective despre bine și rău, dreptate și nedreptate, virtute și viciu, datorie, onoare, fericire, scopurile și mijloacele educației morale.

Întotdeauna în societățile bazate pe exploatare, morala clasei asupritoare, stăpînitoare a bunurilor materiale și deținătoare a puterii în stat a constituit **morala dominantă.** În ciuda deosebirilor și evoluției lor, doctrinele morale ale tuturor claselor exploatatoare au avut o trăsătură comună: consfințirea și justificarea proprietății private asupra mijloacelor de producție și a exploatării omului de către om. Această morală a fost apărată și susținută de legislație, de opinia publică a clasei dominante, de sistemul ei de educație și de religie. Moralei dominante i s-a opus întotdeauna — în diferite forme — **morala claselor exploatate**, a maselor populare asuprite.

Morala se transformă ca urmare a dezvoltării societății; dar — ca și alte forme ale conștiinței sociale — ea nu se schimbă exact în același timp cu schimbarea condițiilor vieții materiale a societății. După trecerea de la vechea orînduire la o orînduire socială nouă, în conștiința și comportarea oamenilor se păstrează rămășițe ale concepțiilor morale ale trecutului. În același timp, în sînul orînduirii existente, odată

cu forțele sociale purtătoare ale progresului, apar germenii moralei viitorului. Afirmarea unei morale noi se înfăptuiește întotdeauna în luptă cu morala trecutului, cu vechile moravuri, deprinderi și tradiții. Am văzut în cele analizate pînă aci că morala este indisolubil legată de societate, că morala are întotdeauna un caracter istoric, concret, că în societatea împărțită în exploatați și exploatatori ea are întotdeauna un caracter de clasă.

Așadar, morala este una din formele conștiinței sociale, esența sa fiind determinată de existența socială. Trebuie să vedem însă prin ce se deosebește morala de celelalte forme ale conștiinței sociale, care sînt **particularitățile** sale, specificul său. Dacă vom analiza felul în care omul își însușește un anumit mod de comportare în viață, cum își formează modul de apreciere a faptelor sale și ale semenilor săi vom înțelege mai ușor răspunsul la această întrebare.

Omul trăiește într-o orînduire socială dată, într-o epocă istorică și într-o țară anumită; el aparține unei anumite clase sociale, a primit o anumită educație, se află sub influența unor anumite concepții ideologice, politice, morale etc. Dar atitudinea omului în fața vieții, comportarea sa în societate nu apar în mod automat, de la sine, ci sînt rezultatul atitudinii pe care el o ia — în mod conștient sau inconștient — ca urmare a condițiilor în care trăiește și a influențelor exercitate asupra conștiinței sale morale. Omul înțelege datoriile sale morale nu ca impuse dinafară, în mod direct, ci ca decurgînd dintr-o necesitate lăuntrică, interioară. Nu e vorba desigur despre vreun caracter „înnăscut" al moralei, căci această necesitate lăuntrică este rezultatul poziției omului în societate, al apartenenței sale de clasă, al convingerilor sale ideologice, rezultatul influenței pe care au exercitat-o asupra sa educația, tradițiile, moravurile și

deprinderile generate de societate în cadrul fiecărui mod de producție istoricește determinat, de diferitele clase sociale. Omul, fiind o ființă conștientă, poate acționa — în condițiile date — în diferite moduri. Comportarea omului depinde în mare măsură de conștiința sa morală, de convingerile sale, de atitudinea sa; în funcție de aceasta, el se poate manifesta într-un fel sau într-altul, bine sau rău, poate să săvîrșească fapte morale sau imorale.

Maxim Gorki scria: „Există numai două forme de viață: putrezire și ardere. Cei lași și cei lacomi aleg prima formă, cei curajoși și generoși cea de-a doua; celui care iubește frumusețea, îi este clar unde este măreția". Doi dintre eroii operelor lui Gorki concretizează această alegere fundamentală pe care o face omul în fața vieții: de o parte, Klim Samghin, intelectualul izolat de popor, prizonier al ideologiei și moralei burgheze reacționare care moare strivit sub picioarele detașamentelor revoluționare, simbolizînd pieirea inevitabilă a întregii lumi vechi pe care o reprezenta; de cealaltă parte Pavel Vlasov, eroul romanului „Mama", tînărul proletar comunist care cade în mîinile zbirilor țariști, dar al cărui sacrificiu luminează conștiința mamei sale, simbolizînd triumful inevitabil al cauzei revoluției proletare.

Ce arată pilda acestor eroi literari? Că omul are conștiință și voință; că el apreciază condițiile în care trăiește și cerințele pe care societatea i le impune și își alege acea comportare, acel ideal moral care corespund situației sale de clasă, epocii și condițiilor în care trăiește, intereselor sale materiale și ideologice.

Factorul, în ultimă instanță determinant al moralei îl constituie așadar relațiile de producție dintre oameni, baza economică a societății.

Totodată, morala se află într-o strînsă interdependență cu diferitele forme ale conștiinței sociale. Îndeosebi politica — expresia cea mai directă și nemijlocită a intereselor economice ale unei anumite clase sociale — are o înrîurire foarte mare asupra moralei.

În morală, ca și în politică, principalul conținut al activității și comportării omului este determinat de clasa pe care o slujește, de scopul spre care tinde; acesta este în primul rînd scopul luptei politice. Prin urmare, morala nu poate fi ruptă de politică.

Dezmințind teoriile cu privire la așa-zisa „independență" a moralei față de politică — menite să ascundă imoralitatea politicii burgheze cu ajutorul așa-zisei morale „eterne" — realitatea dovedește influența reciprocă dintre politica claselor exploatatoare și morala dominantă în țările capitaliste. Burghezia folosește vechile principii morale „să nu furi!", „iubește-ți aproapele ca pe tine însuți!" în propriile sale interese politice: „să nu furi" înseamnă în orînduirea capitalistă obligația maselor de a respecta proprietatea „sfîntă" a capitaliștilor; „iubește-ți aproapele ca pe tine însuți" — să trăiești în „armonie" și „înțelegere" cu capitalistul care te exploatează și jefuiește nemilos, și așa mai departe.

Țelurile politicii războinice a cercurilor agresive imperialiste influențează în mare măsură propagarea de către morala burgheză contemporană a disprețului față de alte popoare, a cultului crimei și violenței în rîndurile tineretului. Dimpotrivă, țelurile politicii consecvente de pace, de coexistență pașnică a țărilor socialiste sînt strîns legate de cultivarea în rîndul tineretului a respectului reciproc și prieteniei între popoare.

O însemnată influență asupra moralei o exercită și celelalte forme ale conștiinței sociale — dreptul, filozofia, arta. Oare cine dintre tinerii noștri nu-și dă seama ce puternic efect moral-educativ au avut, de pildă, scrierile lui Caragiale care a biciuit în opera sa moravurile retrograde ale unor Cațavencu, Trahanache, Farfuridi, Pristanda și alți tipici reprezentanți ai moralei putrede a orînduirii burghezo-moșierești? Sau cine ar putea nega influența pozitivă asupra formării noii morale a tineretului nostru a unor eroi înaintați ca Pavel Korceaghin din romanul lui N. Ostrovski sau Mitrea Cocor din romanul lui M. Sadoveanu?

Dimpotrivă, arta și cultura burgheză decadentă au o influență nocivă, dăunătoare asupra moralei tineretului din țările capitaliste. Sutele de filme ce preamăresc crima și brutalitatea, cărțile polițiste și pornografice, muzica și pictura decadentă contribuie activ la formarea unor tineri lipsiți de idealuri, la creșterea imoralității.

O influență retrogradă asupra moralei a avut-o în cursul dezvoltării societății omenești și religia. De-a lungul multor secole, folosindu-se de situația dominantă a ideologiei claselor exploatatoare, religia a pretins a fi învățătorul moral al oamenilor; ea s-a străduit să facă din dogmele religiei precepte morale, pretinzînd că, fiind stabilite de „dumnezeu", ele ar fi veșnice, neschimbătoare și oamenii le-ar datora o supunere oarbă. În realitate însă, morala a apărut cu mult înaintea religiei; abia cu timpul, morala claselor dominante s-a împletit tot mai mult cu religia servind aceluiași scop al justificării exploatării și asupririi omului de către om. În totală opoziție cu religia, concepția materialist-științifică despre lume și societate dă posibilitate maselor să-și însușească o morală cu totul nouă, subordonată în întregime intereselor lor în lupta pentru eliberarea socială, făurirea unei vieți noi, dominarea și transformarea naturii.

Ca și întreaga conștiință socială, morala nu constituie însă o reflectare moartă, pasivă a existenței sociale a oamenilor. La rîndul ei și morala exercită o anumită influență asupra societății și a bazei ei economice, atunci cînd cerințele ei se traduc în viață, se reflectă în conduita oamenilor, în activitatea lor practică.

Morala influențează numeroase domenii ale vieții sociale a omului. Morala exprimă o anumită poziție față de muncă; ea exercită astfel o înrîurire însemnată asupra modului în care oamenii participă la procesul de producție.

O mare însemnătate au normele morale pentru reglementarea relațiilor reciproce dintre oameni, pentru definirea atitudinii lor în problemele prieteniei și tovărășiei etc. Morala cuprinde un cod al normelor de comportare a omului în familie, ea educă omul în spiritul unei anumite înțelegeri a raporturilor dintre bărbat și femeie, a dragostei și căsătoriei. Ea dă omului principiile comportării sale în viața de toate zilele, anumite reguli elementare ale conviețuirii sociale.

Prin convingerile și sentimentele pe care le determină, morala exercită o puternică influență asupra caracterului omului, asupra unor asemenea trăsături cum sînt voința, fermitatea, curajul, perseverența. Ea contribuie la combaterea viciilor, a deprinderilor și obiceiurilor înapoiate și la formarea unor asemenea calități morale ca: hărnicia, disciplina, spiritul de dreptate și cinste, simplitatea și modestia, exigența față de sine și față de ceilalți. Desigur, toate acestea depind de conținutul și caracterul moralei: în timp ce morala subordonată intereselor claselor exploatatoare are un rol de frînă în dezvoltarea progresivă a societății, are un efect dăunător asupra moravurilor sociale — dimpotrivă, morala înaintată dă o contribuție însemnată la realizarea progresului social.

Dezvoltarea moralei de-a lungul istoriei omenirii. Morala comunistă — treapta cea mai înaltă a progresului moral al omenirii

La întrebările: ce este bine și ce este rău, ce este drept și ce este nedrept, ce este moral și ce este imoral? oamenii nu au dat în orice epocă istorică, oricînd și oriunde același răspuns. În această privință Engels scria: **„reprezentările oamenilor despre bine și rău s-au schimbat într-atîta de la popor la popor, de la epocă la epocă, încît adesea au fost de-a dreptul contradictorii"**[1].

Morala primei perioade a dezvoltării societății omenești — **orînduirea comunei primitive** — a corespuns acestei perioade de început a istoriei cînd nu existau nici clasele sociale, nici exploatarea omului de către om. Înseși primele ocupații ale oamenilor — apărute din nevoia de a dobîndi cele trebuitoare vieții — au făcut necesară existența unor reguli de colaborare între oameni, a unor obiceiuri ale vieții lor în comun, a unor norme de comportare. Pentru a putea învinge cu armele primitive animalele puternice, pentru a săpa capcanele, a doborî și transporta arborii, pentru ca să folosească fierul și bronzul, să practice agricultura sau să păzească turmele — oamenii au trebuit să lucreze împreună,

[1] Fr. Engels, *„Anti-Dühring", E.S.P.L.P. 1955, pag. 106—107.*

să se înțeleagă unii pe alții prin vorbire, să învețe unii de la alții diferitele meșteșuguri. Muncind laolaltă, respectînd disciplina prin puterea obișnuinței și a tradițiilor, oamenii se ajutau reciproc, se distingeau prin cinste, tărie de caracter, curaj, respectarea strictă a obligațiilor reciproce. În condițiile în care prin munca grea a tuturor abia se obținea minimul necesar traiului — lenea și parazitismul erau cu neputință.

Aceste trăsături ale moralei epocii primitive erau o reflectare a raporturilor dintre oameni bazate pe proprietatea colectivă. Datorită însă nivelului extrem de scăzut al dezvoltării economice și culturale, în comportarea oamenilor primitivi existau totodată unele trăsături semianimalice. Este știut că pe treptele cele mai de jos ale orînduirii comunei primitive oamenii priveau canibalismul, omorîrea prizonierilor de război, a bătrînilor ca lucruri firești, necesare și deci — morale. Atunci cînd colectivitățile primitive nu erau aproape de loc asigurate cu mijloace de existență, ele considerau că este moral să fie uciși cei ce — neputînd produce — erau doar consumatori.

Odată cu apariția **sclavagismului** s-a destrămat unitatea moralei caracteristică societății primitive. Pînă atunci oamenii apreciau în același fel comportarea semenilor lor și se călăuzeau în viață după norme morale identice; odată cu împărțirea societății în sclavi și stăpîni de sclavi, au apărut și primele deosebiri ale poziției oamenilor aparținînd diferitelor clase sociale în ceea ce privește atitudinea față de societate și față de alți oameni.

Morala dominantă a orînduirii sclavagiste, prima orînduire bazată pe exploatare, reflecta relațiile de producție bazate pe proprietatea stăpînului de sclavi asupra uneltelor și asupra lucrătorului însuși — sclavul. În ochii proprietarilor sclavul era un simplu obiect, o „unealtă vorbitoare".

In orînduirea sclavagistă morala dominantă considera sclavia nu numai ca un lucru bun, pe deplin moral, dar nici nu concepea că sclavii ar putea fi considerați drept oameni.

Morala sclavagistă, subordonată intereselor exploatatorilor, propovăduia, în același timp, în rîndurile claselor privilegiate disprețul pentru munca fizică și goana după plăceri.

Maselor largi populare din epoca sclavagismului le erau caracteristice însă alte trăsături morale. Ele trăiau o viață de muncă. făureau prin trudă chinuitoare întreaga bogăție a societății, aspirau la o viață demnă, liberă. In opera lui Hesiod „Munci și zile" este exprimată această morală bazată pe muncă: „Nu e rușine a lucra, ci lenea e doar de ocară" — scria el. Cît de puternică a fost dorința de libertate și curajul asupriților lumii sclavagiste ne-o arată răscoalele din antichitate, printre care și cea binecunoscută a lui Spartacus, care, în fruntea unei armate de peste 150.000 de oameni, s-a ridicat împotriva stăpînilor.

Evoluția societății omenești a cunoscut — după destrămarea orînduirii sclavagiste — **orînduirea feudală**, bazată pe exploatarea de către feudali a țăranilor iobagi. Morala dominantă a acestei orînduiri consfințea interesele feudalilor. Ea considera pe deplin justă și firească crunta exploatare a șerbilor pe care feudalul — deși nu mai avea dreptul să-i omoare ca pe sclavi — putea să-i vîndă sau să-i cumpere, îi condamna la o muncă grea, la mizerie, ignoranță și abrutizare. Dreptul boierului la dijmă și clacă, la jaf și pedepse după bunul plac, punerea la cale sau desfacerea căsătoriilor șerbilor săi, necinstirea fetelor lor, luarea copiilor de la părinți erau considerate de morala feudală drept acte legitime.

Cu toate încercările ideologiei și moralei dominante susținute de religie de a încătușa iobagii în jugul feudalismului, istoria cunoaște numeroase răscoale ale țăranilor șerbi;

deși au fost mai întotdeauna înecate în sînge, ele au dovedit dorința de libertate a maselor asuprite ale iobagilor. Năzuința spre eliberare, eroismul, curajul în luptă au fost întruchipate, de pildă, în asemenea răscoale ale țăranilor cum au fost cele din țara noastră conduse de Gh. Doja, Horia, Cloșca și Crișan și altele. Inalte pilde de profundă dragoste de popor au dat în lupta împotriva rînduielilor feudale astfel de patrioți înflăcărați ca Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu și alții.

Sfărîmînd rînduielile iobăgiei și înlocuind orînduirea feudală, **capitalismul** a adus oamenilor muncii o nouă robie economică. Așa cum au arătat Marx și Engels în Manifestul Partidului Comunist, burghezia **„nu a lăsat alte legături între om și om decît interesul gol, decît neîndurătoarea «plată în bani peșin»"** [1].

În capitalism, proletarul nu aparține capitalistului așa cum, de pildă, sclavul aparținea stăpînului său. Proletarul este „liber"; dar în realitate această „libertate" a sa înseamnă vînzarea silită a forței sale de muncă exploatatorilor capitaliști.

In condițiile societății capitaliste morala antiumană a claselor exploatatoare a fost împinsă pînă la extrem. Individualismul — exprimat în dictonul: „omul este ca un lup față de ceilalți oameni" — a devenit principiul caracteristic al moralei burgheze. Proprietatea privată dezbină oamenii: bunăstarea unora se înalță pe nenorocirea altora. Legea morală a capitalismului este: ori jefuiești, ori ești jefuit.

Predicînd celor ce muncesc respectarea „preceptelor morale", datoria de a munci, de a fi cinstiți și supuși — burghezul cultivă, în același timp, prin întregul său mod de

[1] Marx-Engels: *„Manifestul Partidului Comunist"*, *E.S.P.L.P. 1954, ed. a V-a, pag. 35.*

viață, egoismul, trîndăvia, desfrîul și ura față de om. Fățărnicia este una din trăsăturile cele mai caracteristice ale moralei burgheze, ca, de altfel, și a tuturor celorlalte clase exploatatoare. La temelia normelor moralei dominante în orînduirea capitalistă a fost pus astfel interesul de clasă al capitaliștilor. Se exprimă fățiș în morală egoismul, concurența și rivalitatea aprigă a proprietarilor particulari.

Capitalismul contemporan — ostil intereselor vitale, aspirațiilor progresiste ale întregii omeniri — se dovedește cu totul incapabil de a oferi maselor principii și idealuri morale care să le însuflețească. Bazat pe exploatarea omului de către om, caracterizat de ideologia sa șovină și rasistă, de decăderea morală, de dezmățul speculei, corupției și criminalității — capitalismul descompune societatea, familia, omul. Putrefacția morală a capitalismului contemporan are urmări dintre cele mai dăunătoare asupra unor pături ale tineretului. Atîtarea în rîndurile sale a isteriei războinice, a spiritului rasist și naționalist, propovăduirea cultului violenței, al crimei și aventurii duc la creșterea îngrijorătoare a fenomenelor antisociale în rîndul unei părți a tineretului din țările capitaliste.

În orînduirea capitalistă, moralei burgheze dominante i se opune **morala proletariatului**, chemat de istorie să desființeze pentru totdeauna, o dată cu jugul capitalist, orice exploatare a omului de către om și să creeze o societate bazată pe relații cu adevărat umane.

În lupta dusă de muncitori împotriva capitalismului crește și se întărește ura față de exploatare, solidaritatea proletară. Corespunzînd situației proletariatului — clasă lipsită de mijloace de producție, legată de marea industrie, unită prin însăși condițiile muncii sale și împinsă de crunta exploatare la lupta împotriva capitalului — morala proletară înmănunchează cele mai nobile trăsături morale făurite în lupta de eliberare a maselor de-a lungul istoriei societății și le ridică pe o treaptă mai înaltă.

Eroismul și dîrzenia, curajul în lupta grea, abnegația pentru cauza eliberării din exploatare au caracterizat, de pildă, atitudinea morală a eroicilor greviști ceferiști și petroliști care — în urmă cu 30 de ani — au înscris, în frunte cu comuniștii, neuitate pagini de luptă eroică în istoria mișcării muncitorești din țara noastră. Clasa muncitoare s-a dovedit și din punct de vedere moral forța socială cea mai înaintată, singura capabilă ca sub conducerea partidului comunist să se afle în fruntea celor ce muncesc, în lupta pentru făurirea unei orînduiri noi, pentru triumful unei noi morale.

★

Ce ne arată această scurtă privire istorică? Ea ne arată că morala a cunoscut în cursul istoriei societății mai multe tipuri distincte, că în orînduirile bazate pe exploatare, moralei dominante ce exprima interesele claselor stăpînitoare i s-a opus întotdeauna morala claselor asuprite, a maselor populare.

Ideologii capitalismului prezintă morala de clasă a burgheziei drept „morala general-umană", a „întregului" popor, drept o morală „veșnică". Ei afirmă că oamenii s-au caracterizat și se vor caracteriza întotdeauna prin asemenea trăsături „înnăscute", „neschimbătoare" cum sînt: mentalitatea de proprietar particular, lăcomia și tendința spre îmbogățire, egoismul, ipocrizia etc. Realitatea dovedește însă că odată cu cea mai profundă revoluție din istoria societății — revoluția socialistă — oamenii se pot elibera de sub puterea vechilor concepții, moravuri, obiceiuri, generate de-a lungul secolelor în care a domnit proprietatea privată, în care a existat exploatarea omului de către om, că ei își pot elabora un nou mod de a gîndi și o nouă morală, corespunzătoare noilor relații de producție socialiste. Așa cum spunea Lenin în cuvîntarea rostită la cel de-al III-lea Congres al Comsomolului: **„pentru noi morala luată în afara societății omenești nu există, este o înșelătorie. Pentru noi morala e subordonată intereselor luptei de clasă a proletariatului."** [1].

[1] V. I. Lenin, *Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 274.*

Dar după cum ar fi greșit să credem că morala a fost mereu aceeași, tot astfel ar fi greșit să negăm orice continuitate în dezvoltarea ei. **Progresul realizat în dezvoltarea moralei** este rezultatul activității creatoare a poporului — adevăratul făuritor al istoriei, al luptei sale pentru eliberarea socială. Poporul nu este numai creatorul valorilor materiale, ci și al celor spirituale, inclusiv morale. Dragostea de libertate și ura față de exploatare au existat întotdeauna în conștiința maselor asuprite; cîntecele, poveștile și legendele populare au oglindit vitejia, eroismul și abnegația eroilor populari. În masele asuprite s-a păstrat de-a lungul secolelor sentimentul de dragoste față de munca cinstită și disprețul pentru elementele parazitare, sentimentul datoriei față de tovarășii de luptă etc.

Masele populare sînt, de asemenea, purtătoare ale regulilor elementare de conviețuire între oameni fără de care societatea nici n-ar putea exista. Masele populare au considerat întotdeauna ca o datorie morală ajutorarea celor ce sufereau de pe urma unor nenorociri sau calamități naturale; ele condamnă părinții care nu-și îndeplinesc datoria față de copii și pe copiii care uită de îndatoririle lor față de părinți; întotdeauna au existat reguli de ordine elementară în locurile publice, de respectare a celor vîrstnici de către cei tineri ș.a.m.d.

Progresul moral, continuitatea în dezvoltarea moralei își găsesc explicația în faptul că principiile și normele morale, calitățile morale formate în cursul luptei maselor asuprite, s-au păstrat și s-au dezvoltat o dată cu trecerea de la o epocă la alta. Mai ales în perioadele în care masele asuprite își dădeau seama de nedreptatea orînduirii sociale existente și a moralei dominante — lua naștere și se contura mai precis o morală nouă, folosită de clasele progresiste ca armă de luptă pentru o nouă orînduire socială. Noua morală prelua și continua tot ceea ce fusese mai valoros, progresist

în morala înaintată a epocii istorice precedente, în morala care exprima interesele maselor. **„Morala — spunea Lenin — servește societății omenești pentru a se ridica mai sus"** [1]...

Așadar, există un **criteriu** sigur, obiectiv care ne ajută să apreciem în fiecare epocă ceea ce este moral sau imoral; adevărată, progresistă este în fiecare epocă istorică acea morală care apără viitorul, care reflectă cerințele obiective ale dezvoltării societății.

Adevăratele purtătoare ale progresului moral au fost întotdeauna clasele asuprite, masele de oameni ai muncii și nu clasele exploatatoare. În dezvoltarea morală a societății are o deosebită importanță morala revoluționară a clasei muncitoare. În morala comunistă — morala de clasă a proletariatului revoluționar — sînt întruchipate rezultatele progresului moral al omenirii.

Morala proletară, comunistă ia naștere în condițiile vieții și luptei proletariatului — dușman de neîmpăcat al proprietății privat-capitaliste. În focul luptei de clasă și al revoluției se formează și se întăresc calitățile de luptă ale proletariatului: solidaritatea de clasă, ura împotriva capitalismului, spiritul internaționalist, fermitatea, curajul, abnegația în luptă, voința de a învinge.

Atîta timp însă cît muncitorii duc o luptă spontană, nefiind călăuziți de ideile socialismului științific, atîta timp cît ei nu-și dau seama că sînt clasa menită să fie groparul capitalismului și făuritoarea unei lumi noi — conștiința lor politică se găsește abia pe prima treaptă a dezvoltării. O condiție hotărîtoare a dezvoltării conștiinței politice a muncitorimii, a formării moralei comuniste a constituit-o însușirea de către clasa muncitoare a ideilor marxism-leninismului.

Între morala proletariatului și morala burgheziei există o opoziție totală. Explicînd delegaților la cel de-al III-lea

[1] V. I. Lenin, *Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 277.*

Congres al Comsomolului că sarcina principală a Uniunii tineretului constă în educarea tinerei generații în spiritul moralei comuniste, Vladimir Ilici Lenin le înfățișa un tablou extrem de sugestiv al imensei superiorități a moralei comuniste asupra moralei burgheze. **„Societatea veche** — arăta el — **era bazată pe principiul: ori jefuiești tu pe altul, ori te jefuiește altul pe tine, ori muncești tu pentru altul, ori altul pentru tine, ori ești stăpîn de robi, ori ești rob. Și e lesne de înțeles că oamenii educați într-o astfel de societate primesc, s-ar putea zice, o dată cu laptele mamei, și mentalitatea, obiceiurile, noțiunea fie de stăpîn de robi, fie de rob, fie de mic proprietar, de mic slujbaș, de mic funcționar, de intelectual, într-un cuvînt — de om care se îngrijește numai de el, ca să aibă pentru el, fără să-i pese de altul... Un comunist nu poate avea o asemenea psihologie și o asemenea mentalitate... Cînd ni se vorbește despre morală, noi spunem: pentru un comunist toată morala constă în această disciplină solidară și în lupta de masă, conștientă împotriva exploatatorilor"** [1].

Esența moralei proletariatului o reprezintă astfel lupta pentru comunism.

Înarmat cu ideologia marxism-leninismului, însuflețit de conștiința de clasă (din care face parte integrantă și morala comunistă), condus de partidul comunist — proletariatul a înlăturat exploatarea capitalistă și a făurit noua orînduire, socialistă, mai întîi în Uniunea Sovietică și apoi în alte țări ale lumii.

În patria noastră în procesul construirii socialismului s-a făurit și s-a afirmat o nouă morală. În Raportul la cel de-al III-lea Congres al P.M.R. tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arăta: **„Ca urmare a transformărilor social-economice, în țara noastră a luat naștere și se dezvoltă tot mai mult**

[1] V. I. Lenin, *Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 276.*

o morală nouă, socialistă, o nouă atitudine față de muncă, față de bunurile obștești și îndatoririle sociale, noi relații de întrajutorare tovărășească între cei ce muncesc" [1].

Idealurile comunismului care însuflețesc milioane de oameni din întreaga lume au devenit astfel o măreață realitate. În opera de construire a socialismului și comunismului sînt înlăturate pe deplin influențele și rămășițele vechilor moravuri burgheze, se făurește omul nou.

Fiind prin esența sa o morală de clasă, proletară, morala comunistă exprimă interesele și idealurile întregii omeniri muncitoare. Ea exprimă adevăratul umanism, raporturile de colaborare tovărășească și de întrajutorare socialistă dintre oamenii eliberați de exploatare și asuprire. Ea conține astfel nucleul viitoarei morale a întregii omeniri.

Morala comunistă — cea mai dreaptă și mai nobilă morală — cuprinde principalele norme morale general-umane elaborate de masele populare în decurs de milenii în lupta împotriva asupririi sociale și a viciilor morale. In condițiile dominației explotatorilor normele simple ale moralei și dreptății erau denaturate sau călcate în picioare fără rușine; comunismul însă le ridică la rangul de norme de viață a căror respectare este obligatorie în relațiile dintre oameni și popoare. Intreaga măreție și superioritate a principiilor moralei comuniste apar cu claritate din prevederile Programului P. C. U. S. care cuprinde codul moral al constructorului comunismului, întruchipat în viață, în tot mai mare măsură, de eroicii constructori ai comunismului din Uniunea Sovietică.

[1] *Congresul al III-lea al P.M.R., Editura politică, 1960 pag. 86—87.*

Morala comunistă este o morală calitativ nouă, ea se îmbogățește cu un nou conținut, cu noi principii în cursul construirii socialismului și comunismului, exprimînd interesele și idealurile întregii omeniri muncitoare.

ROLUL MORALEI COMUNISTE ÎN EDUCAREA TINERETULUI

Educația reprezintă un proces complex, multilateral. Ea înseamnă formarea unei anumite concepții despre viață, însușirea cunoștințelor din domeniul științei și culturii, a deprinderilor de muncă, cultivarea unei anumite morale, a unor anumite trăsături de caracter și voință, dezvoltarea gustului pentru frumos și a culturii fizice. Numai astfel se poate forma în chip armonios personalitatea omului.

Dar în ce constă rolul moralei în formarea personalității umane, în educația omului? **Educarea morală este procesul formării calităților morale ale individului, a noțiunilor de ordin moral și a trăsăturilor de caracter corespunzătoare lor, a deprinderilor și obișnuințelor de comportare.**

A dovedi educația sa în spiritul noii morale, înseamnă pentru fiecare tînăr în primul rînd să-și însușească ideologia marxist-leninistă, și, în strînsă legătură cu aceasta, sistemul de concepții și norme morale socialiste, să se călăuzească mereu în viață după înaltele lor principii și cerințe. Fiecare tînăr trebuie să înțeleagă țelurile puse de partid

în fața poporului, principiile morale pentru afirmarea cărora trebuie să lupte. Educația morală presupune totodată ca principiile și normele morale, cerințele morale, să devină trăsături de caracter, norme de conduită în viață, convingeri personale, profunde. Educația morală urmărește tocmai ca normele morale socialiste să devină baza reală a comportării omului; aceasta presupune ca normele moralei socialiste să fie nu numai cunoscute în mod abstract, ci să devină trăsături organice ale caracterului său, să se întruchipeze în sentimentele lui, să devină norme de comportare obișnuite, respectate dintr-o necesitate lăuntrică, adevărate deprinderi temeinice și stabile.

Educarea unui om nou presupune existența unor anumite condiții sociale. Atîta vreme cît — în orînduirea capitalistă — muncitorul este crunt exploatat, lipsit de posibilitatea de a învăța și trăi omenește, cît timp asupra lui se exercită influența ideologiei și moralei burgheze dominante, o asemenea sarcină este extrem de greu de înfăptuit. Abia în condițiile socialismului și comunismului apar și se dezvoltă condițiile sociale necesare pentru deplina înflorire a personalității umane, în care se îmbină în mod armonios bogăția spirituală, puritatea morală și perfecțiunea fizică. Astfel, construirea socialismului și comunismului înseamnă totodată făurirea unui om nou.

In procesul luptei revoluționare a celor ce muncesc, sub conducerea clasei muncitoare și a partidului ei, se realizează transformarea condițiilor sociale și, totodată, transformarea oamenilor înșiși. In cadrul luptei de clasă împotriva capitalismului, în procesul construirii socialismului și comunismului — milioane de oameni ai muncii, transformînd lumea înconjurătoare, se schimbă ei înșiși, se curăță de zgura vechii societăți și își însușesc o morală nouă.

In trecut, în țara noastră, partidele politice ale burgheziei și moșierimii, instituțiile statului și îndeosebi școala, organizațiile reacționare de tineret, se străduiau să propage în rîndul tinerilor morala dominantă burgheză, cosmopolitismul și naționalismul, disprețul pentru munca fizică etc. Acestei situații i-a pus capăt eliberarea poporului nostru din jugul burgheziei și moșierimii, trecerea la construirea socialismului.

Dar formarea unui om nou nu este un fenomen care se produce de la sine, ca o consecință mecanică a noilor condiții sociale; apariția și dezvoltarea trăsăturilor înaintate în conștiința și comportarea milioanelor de oameni este rezultatul unei munci intense, largi, de durată, al unei vaste opere educative.

In lupta revoluționară pentru cucerirea puterii de către clasa muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare, consolidarea statului democrat-popular și construirea socialismului, se realizează — sub înțeleapta conducere a partidului — procesul de însemnătate istorică al făririi și dezvoltării conștiinței socialiste a maselor. Reflectînd transformările social-economice revoluționare, se făurește și se afirmă ca morală dominantă în țara noastră morala socialistă.

S-au format și se dezvoltă la oamenii muncii vîrstnici și tineri o serie de noi trăsături morale: atitudinea socialistă față de muncă și față de proprietatea obștească, spiritul colectivismului, patriotismul socialist și internationalismul proletar.

O deosebită atenție a acordat partidul formării tineretului în spiritul noii morale. Incă în primii ani după eliberare, partidul a arătat că noi construim nu numai o țară nouă, ci și un tineret nou, un cetățean nou al țării noastre. Datorită conducerii plină de dragoste și înțelepciune a Partidului Muncitoresc Romîn, a minunatelor condiții de viață, muncă și învățătură create de regimul democrat-popular, s-a făurit în acești ani un tineret nou. Sînt caracteristice pentru tînăra noastră generație, educată de partid, devota-

mentul pentru cauza poporului muncitor, patriotismul fierbinte, internaționalismul socialist, noua atitudine în muncă, pasiunea pentru știință, comportarea sa în viața de toate zilele în lumina noilor principii ale moralei socialiste.

Una dintre problemele cele mai importante ale atitudinii morale a omului este aceea a unității dintre convingerile morale și comportarea sa, dintre vorbe și fapte. Tocmai în lumina acestui țel apare deosebit de limpede importanța practicii în educarea morală a omului.

Un factor deosebit al educării maselor și mai ales a tineretului în spiritul noii morale îl reprezintă munca. Lenin spunea că: **„Numai în munca laolaltă cu muncitorii și țăranii poți deveni cu adevărat comunist"** [1]. Munca creatoare — făuritoarea tuturor bogățiilor — este temelia educației comuniste, a dezvoltării multilaterale a personalității, baza formării moralei comuniste.

Atitudinea socialistă față de muncă se împletește cu colectivismul, cu spiritul de colaborare și întrajutorare tovărășească — altă trăsătură deosebit de importantă a moralei comuniste care se verifică de asemenea în viață.

Formarea moralei noi, socialiste, presupune o luptă hotărîtă împotriva tuturor rămășițelor și influențelor moralei vechi, burgheze.

Infăptuirea procesului multilateral și complex al dezvoltării noii morale este posibilă numai datorită rolului conducător al partidului clasei muncitoare, activității sale ideologice, politice și organizatorice desfășurate în masele largi ale celor ce muncesc. Totodată, în procesul formării și dezvoltării conștiinței socialiste acționează, sub conducerea par-

[1] V. I. Lenin, *Opere, vol 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 280.*

tidului, numeroși alți factori: statul democrat-popular, școala și familia, presa și radioul, arta și literatura. Un rol de seamă revine în acest sens și Uniunii Tineretului Muncitor — organizația revoluționară de masă a tineretului nostru — căreia partidul i-a încredințat sarcina de cinste de a fi ajutorul său în educarea comunistă a tineretului nostru, o școală de constructori ai socialismului și comunismului.

Educația morală a tinerei generații capătă o însemnătate și mai mare în condițiile etapei desăvîrșirii construirii socialismului în țara noastră. Congresul al III-lea al P. M. R. a subliniat însemnătatea crescîndă pe care o capătă în prezent, după ce socialismul a învins definitiv la orașe și sate, dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii. Formarea și dezvoltarea noii morale, a conștiinței socialiste, constituie una din laturile esențiale ale desăvîrșirii construirii socialismului. Datorită muncii desfășurate de partid s-au obținut rezultate remarcabile în făurirea chipului nou al constructorului socialismului. Se știe însă că procesul de făurire a conștiinței socialiste, a moralei comuniste este îndelungat și complex; se cere o activitate eficace, perseverentă în vederea formării moralei noi, în vederea treptatei lichidări a rămășițelor putrede ale vechii morale, a vechilor mentalități și concepții morale. Miezul activității de formare a noii morale îl constituie educarea atitudinii socialiste față de muncă și proprietatea obștească, față de societate și familie etc.

In condițiile actuale, crește considerabil rolul colectivității, al opiniei publice în educarea socialistă a maselor, în cultivarea respectului față de regulile conviețuirii sociale, față de muncă și proprietate, a atitudinii socialiste în familie și societate.

Uniunea Tineretului Muncitor pune în centrul întregii sale

activități preocuparea pentru cultivarea în rîndul tineretului a trăsăturilor înaintate ale moralei noastre noi, aducîndu-și contribuția la făurirea omului nou, constructor al socialismului și comunismului, om cu profunde convingeri comuniste de viață, pentru care principiile și cerințele moralei comuniste reprezintă o necesitate lăuntrică. Strîns legată de cerințele actuale ale vieții, de sarcinile practice ce stau în fața tinerilor, a colectivelor de muncă, folosind cele mai diferite mijloace de influențare — munca organizațiilor U. T. M. pe tărîmul educației morale urmărește mobilizarea tineretului la lupta întregului popor pentru înfăptuirea programului trasat de Congresul al III-lea al P. M. R., programul desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră.

Nici o altă generație n-a avut fericirea de a trăi o tinerețe atît de minunată ca a noastră, de a avea larg deschis în fața sa un viitor de belșug și lumină. Să fim demni de minunata viață de azi, în care se plămădesc constructorii de mîine ai comunismului chemați să ducă mai departe și să ridice pe culmi mai înalte realizările înaintașilor care au adus biruința socialismului în patria noastră.

★

Am văzut așadar în ce constă originea și esența moralei, cum s-a dezvoltat morala de-a lungul istoriei societății omenești, în ce constă rolul moralei în formarea personalității umane, în educarea tinerei generații. In lecția următoare „MORALA COMUNISTĂ — CEA MAI DREAPTĂ ȘI MAI NOBILĂ MORALĂ" se vor expune pe larg principalele caracteristici, principii și norme ale moralei comuniste, se vor analiza trăsăturile moralei socialiste în rîndurile tinerei generații din patria noastră.

TEME PENTRU DISCUȚII:

1. Ce este morala? Caracterul istoric, de clasă al moralei.

2. Originea și dezvoltarea moralei. Morala comunistă — treapta cea mai înaltă a progresului moral al omenirii.

3. Rolul moralei în educația tineretului, în formarea tinerilor constructori ai socialismului și comunismului.

RECOMANDĂRI BIBLIOGRAFICE:

V. I. LENIN: **Sarcinile uniunilor tineretului** (Cuvîntare rostită la al III-lea Congres general al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia) 2 octombrie 1920 — în Opere, vol. 31. E.S.P.L.P. 1956, pag. 265—282 sau în volumul Lenin „Despre cultura proletară" Ed. politică 1961, pag. 12—31.

GH. GHEORGHIU-DEJ: **Raportul C.C. al P.M.R. la Congresul al III-lea al P.M.R.** — în „Articole și cuvîntări 1959—1961", Editura politică, 1961, pag. 174—182.

GH. GHEORGHIU-DEJ: **Cuvîntare rostită la Adunarea festivă a tineretului din Capitală consacrată celei de-a 40-a aniversări a creării U.T.C. și Zilei tineretului din R.P.R."** în volumul „40 de ani de la crearea U.T.C.", Editura politică, 1962, pag 5—12.

* * * **Congresul al III-lea al Uniunii Tineretului Muncitor**, Editura politică, 1960, pag. 5—18. 66—76.

Facultativ

* * * **Bazele educației comuniste** (manual) Editura politică, 1961, pag. 5—36, 245—258.

La început de drum

La începutul lunii octombrie, în întreprinderea noastră au avut loc adunări generale de dare de seamă și alegeri U.T.M. Cu prilejul alegerilor, au fost promovați în birourile U.T.M. și tineri care nu aveau încă experiență în munca de conducere. De aici, necesitatea pregătirii lor, a generalizării experienței bune acumulată de cei ce au mai lucrat în birourile U.T.M. și în anii trecuți.

Cum am procedat? În primul rînd, cu ajutorul instructorului comitetului orășenesc U.T.M., noi am discutat la o zi, două, după adunarea de alegeri cu fiecare birou de organizație U.T.M. de secție în parte. Cu acest prilej, am explicat care le sînt sarcinile, accentuînd în mod deosebit pe atribuțiunile fiecărui membru al biroului U.T.M.

Pe întreaga întreprindere urmează să avem acum cîteva ședințe de instructaj cu secretarii birourilor U.T.M. și apoi și cu cei care răspund în birou de fiecare resort în parte.

Dar munca de organizație nu poate fi întreruptă pînă cînd noi vom termina de ținut toate aceste ședințe. De aceea, cîte un membru al comitetului, a fost desemnat să ajute biroul unei organizații U.T.M. de secție să-și întocmească planul de muncă lunar, să treacă de îndată la realizarea lui. În acest scop, împreună cu membrii comitetului, birourilor organizațiilor de secție au studiat încă odată, cu atenție, măsurile stabilite în adunarea de alegeri, au discutat cu conducerea secțiilor, au cerut ajutorul organizației de partid. În acest fel birourile organizațiilor U.T.M. de secții au putut cuprinde în planurile lor de muncă sarcinile cele mai importante din această perioadă. Bunăoară, în planul de muncă al organizației U.T.M. de la secția nr. 1, un loc important l-a ocupat problema ridicării calificării profesionale a tineretului din secție.

De ce tocmai de această chestiune și-a propus biroul să se ocupe în primul rînd?

În această secție nu toți tinerii au cunoștințele profesionale necesare, care să le permită executarea în cele mai bune condiții a operațiilor cerute de procesul tehnologic. Lipsa de preocupare a vechiului birou în această privință a fost aspru criticată în adunarea de alegeri. Ce a făcut noul birou al organizației U.T.M. din această secție pentru a îndrepta lucrurile? În primul rînd, a stat de vorbă cu fiecare tînăr în parte, indicîndu-i la ce cursuri de ridicare a calificării să se înscrie, corespunzător cu nivelul lui de pregătire profesională. Biroul U.T.M., ținînd seama de neajunsurile existente în anul trecut, a făcut conducerii secției prețioase propuneri privind tematica lecțiilor. S-a propus ca lecțiile să fie legate mai strîns de nevoile concrete ale procesului de producție din secție.

Viața de organizație

Cursurile s-au deschis acum și sînt frecventate de peste 50 de tineri din secția mecanică.

Avînd în vedere criticile făcute în adunări, toate organizațiile U.T.M. de secție au fost îndrumate să-și propună în planul lor de muncă ca, în colaborare cu comitetul de sindicat, să se ocupe fără întîrziere de înființarea în fiecare secție a bibliotecilor volante cu cărți tehnice. La propunerea tinerilor, în secțiile poduri metalice, reparații mecanice, bibliotecile volante au fost completate și cu cărțile de literatură beletristică.

O altă direcție asupra căreia și-a îndreptat activitatea biroul organizației U.T.M. nr. 4, de pildă, este și îmbunătățirea conținutului activității cercului politic. În acest sens, membrii biroului U.T.M. și-au propus să participe cu toții la primele dezbateri ce vor avea loc în cerc, iar pînă atunci să controleze cum studiază tinerii materialul bibliografic indicat. În parte, sarcina a și fost realizată. Fiecare membru al biroului U.T.M. a discutat cu 3—4 cursanți, a controlat cum se pregătesc pentru dezbateri. După ce au participat apoi la discuțiile din cerc, semnalînd unele neajunsuri, au stabilit și măsurile corespunzătoare. Au constatat de pildă că nu toți tinerii au formată priceperea de a studia individual. Pe lîngă ajutorul practic pe care îl vor da membrii biroului și propagandistul în această privință, s-a hotărît să se facă în cerc și cîteva dezbateri asupra modului în care trebuie studiat materialul bibliografic.

Un loc important în planul de muncă al birourilor organizațiilor U.T.M. de secție îl ocupă pregătirea adunărilor generale U.T.M. care vor avea loc în această lună. Grija față de avutul obștesc, atitudinea disciplinată în producție, sînt doar cîteva din problemele ce figurează pe ordinea de zi a adunărilor. Pentru pregătirea referatelor ce se vor prezenta s-au format în fiecare secție colective de utemiști care și-au adunat din vreme materialul necesar. Tot pentru aceste adunări alți tineri pregătesc informări politice asupra celor mai importante evenimente interne și internaționale.

În adunările de dare de dare de seamă și alegeri a fost cu seriozitate dezbătută munca cu cartea în rîndul tinerilor, subliniindu-se necesitatea de a nu exista utemist care să nu fie purtător al insignei „Prieten al cărții". Vechiul birou al organizației U.T.M. de secție nr. 3 a fost aspru criticat pentru faptul că munca cu cartea a fost complet neglijată. Aici, din cei 90 de utemiști din secție, nici unul măcar nu este purtător al insingei „Prieten al cărții". Pentru înlăturarea acestui neajuns, noul birou al organizației U.T.M. de secție nu a luat pînă acum nici o măsură concretă. Celelalte organizații U.T.M. de secție și-au propus înființarea de biblioteci volante, afișarea cărților din bibliografia concursului „Iubiți cartea", prezentarea unor recenzii, organizarea unui simpozion etc. Experiența acestora nu a fost folosită de biroul organizației U.T.M. nr. 3.

Evident că vinovat se face și comitetul U.T.M. pe întreprindere și în special tovarășul care a răspuns direct de îndrumarea acestei organizații.

Sarcina noastră este ca, folosind ședințele de instruire care vor avea loc, să generalizăm experiența bună existentă, să explicăm cît se poate de concret cum trebuie și poate să fie îndeplinită fiecare sarcină ce stă în fața organizației noastre. Este de asemenea necesar ca periodic, în ședințele de comitet, să analizăm și modul în care fiecare membru al comitetului ajută organizația de secție U.T.M. de îndrumarea căreia răspunde. În felul acesta credem că activitatea noilor birouri U.T.M. alese va fi mai rodnică, rezultatele mai bogate.

GHEORGHE NICOARĂ
secretar al comitetului U.T.M. de la Întreprinderea de poduri metalice și prefabricate de beton — Pitești

La cercul de fizică, elevii din clasa a X-a a Școlii medii nr. 2, Bacău își îmbogățesc prin experiențe practice, cunoștințele dobîndite la cursuri

Ședința Comisiei permanente a C.A.E.R. pentru industria de petrol și gaze

În perioada 15—20 noiembrie 1962 a avut loc la București ședința a XIII-a a Comisiei permanente pentru industria de petrol și gaze a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.

La ședință au luat parte delegațiile R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Polone, R. P. Romîne, R. P. Ungare, Uniunii Sovietice, țări membre ale Consiliului.

Comisia a ascultat informațiile delegațiilor țărilor privind îndeplinirea recomandărilor organelor Consiliului și pregătirea materialelor din planul de lucru al Comisiei pe perioada următoare, a elaborat considerentele asupra balanței de combustibil și energie a țărilor de democrație populară din Europa, măsurile practice în legătură cu coordonarea planurilor de dezvoltare a industriei de petrol și gaze a țărilor membre ale C.A.E.R. pe perioada de perspectivă și pe anii 1966—1970 și de investițiile principale în industria de petrol și gaze, precum și o serie de alte probleme și a adoptat planul de lucru pe anul 1963.

Ședința Comisiei a decurs într-o atmosferă de prietenie și înțelegere.

Sosirea în Capitală a delegației Marii Adunări Naționale a R. P. Romîne care a vizitat R. P. F. Iugoslavia

Vineri dimineața s-a înapoiat în Capitală delegația Marii Adunări Naționale a R.P. Romîne, care, la invitația Scupșcinei Populare Federative a R.P.F. Iugoslavia, a făcut o vizită în R.P.F. Iugoslavia.

Delegația condusă de acad. Ștefan S. Nicolau, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, a fost alcătuită din deputații: Nicolae Armencoiu, Petre Blajovici, Ștefan Boboș, Geo Bogza, Teodor Marinescu, Nicolae Petre, Zoe Rigani, Stoian Stanciu, Gheorghe Timaru, Ștefan Tripșa și Viorel Uibaru.

La sosire, în Gara de Nord, membrii delegației au fost întîmpinați de tovarășii Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, Anton Moisescu, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, Eduard Mezincescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, deputați ai Marii Adunări Naționale, Dionisie Ionescu, șeful Ceremonialului de stat.

Au fost de față Arso Milatovici, ambasadorul R.P.F. Iugoslavia în R.P Romînă și membri ai ambasadei.

(Agerpres)

Pe urmele materialelor publicate

Oficierea căsătoriilor într-un cadru adecvat

Articolul „Palatul căsătoriilor" apărut în nr. 4 189 al ziarului „Scînteia tineretului", arăta printre altele că la unele sfaturi populare, cum ar fi cel din orașul Brașov și cel al raionului „Nicolae Bălcescu" din Capitală nu se acordă atenția cuvenită oficierii căsătoriei, nu se creează condiții optime ca tînăra familie să-și amintească cu plăcere de acest eveniment. La critica făcută de ziar, sfatul popular al orașului regional Brașov ne comunică printre altele: S-a luat măsura de a se amenaja biroul de la intrarea în camera căsătoriilor. Aici a fost creată o florărie. Zilnic la orele programate pentru căsătorii sînt prezenți fotografi de la Cooperativa „Tehnica". Agențiile O.N.T. ne pun acum la dispoziție programul excursiilor care este consultat de tinerii căsătoriți. În cel mai scurt timp camera în care se oficiază căsătoriile va fi dotată cu un aparat de radio cu pikup, iar în imediata apropiere a sediului vom crea o stație de autoturisme. O altă măsură pe care o vom introduce în cel mai scurt timp este și aceea ca în perioada celor 8 zile de la depunerea actelor să invităm la sediu pe tinerii căsătoriți, unde membrii comitetului executiv, le vor vorbi despre răspunderea ce le revine în crearea unei familii trainice.

Comitetul executiv al Sfatului popular regional Brașov a luat asemenea măsuri și la orașele raionale: Predeal, Codlea, Zărnești, Rișnov, Săcele.

★

Răspunsul Comitetului executiv al sfatului popular al raionului Nicolae Bălcescu din Capitală e cît se poate de scurt dar semnificativ: „Peste puțin timp oficierea căsătoriilor se va face într-un local special, prevăzut cu tot ceea ce e necesar unui asemenea eveniment din viața tinerilor".

„Vă mulțumim pentru ajutorul acordat"

În raidul său, „Ariciul" a trecut și prin gospodăriile agricole colective din comunele Băseni și Ionești. A rămas surprins de faptul că aici grajdurile pentru animale erau abia începute pe cînd ele trebuiau să fie de acum terminate. Ceea ce a văzut, a consemnat într-o caricatură publicată în pagina „Tineretului de la sate" din ziarul „Scînteia tineretului" nr. 4 175. Referitor la aceasta, Consiliul agricol al raionului Costești ne comunică: „Construcția grajdurilor respective a întîrziat deoarece nu a fost procurat la timp materialul lemnos. S-au luat măsurile necesare și la data actuală grajdurile respective sînt gata pentru recepție. Critica este justă și vă mulțumim pentru ajutorul acordat".

„În strînsă legătură cu problemele producției"

În anul acesta, multe din cursurile de ridicare a calificării profesionale a tinerilor muncitori de la Uzinele mecanice din Timișoara au avut o activitate sporadică, nu au reușit să ofere tinerilor temeinice cunoștințe legate de profesia lor.

Aceasta din cauza slabei organizări a cursurilor, a lipsei de preocupare a comitetului U.T.M. față de această importantă problemă. Tocmai aceste aspecte au fost analizate în articolul „În strînsă legătură cu problemele producției", apărut în numărul 4 188 al ziarului „Scînteia tineretului". Comitetul U.T.M. ne comunică: articolul respectiv a fost analizat într-o ședință de comitet în care s-au stabilit o seamă de măsuri menite să ducă la îmbunătățirea funcționării cursurilor de ridicare a calificării profesionale.

În acest scop, s-a format o comisie din 8 ingineri, 2 maiștri și 2 muncitori dintre cei mai bine pregătiți profesional, care s-au ocupat de încadrarea tinerilor la cursuri, ținînd cont de profesia lor, de gradul de calificare.

S-a stabilit de asemenea cine va preda lecții la fiecare curs în parte și cine se va ocupa de mobilizarea tineretului, de pregătirea sălii. Acum în uzină funcționează trei cursuri pentru lăcătuși și cîte unul pentru strungari, sudori, electricieni și turnători, care vor avea o durată de 6 luni. Pentru fiecare dintre acestea s-a stabilit o tematică precisă legată de principalele probleme de producție ale uzinei. În viitor, comitetul U.T.M. va ține o strînsă legătură cu comitetul sindicatului și conducerea uzinei, pentru ca aceste cursuri de ridicare a calificării profesionale să se desfășoare în cele mai bune condiții.

INFORMAȚII

Vineri a plecat la Geneva delegația Republicii Populare Romîne condusă de tovarășul George Macovescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, pentru a participa la lucrările Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, care vor fi reluate la 26 noiembrie a.c.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost condusă de tov. Eduard Mezincescu, adjunct al ministrului afacerilor externe, de funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

★

La Brașov au început vineri dimineața lucrările consfătuirii de radiologie, organizată de Uniunea Societăților de Științe Medicale din R. P. Romînă în colaborare cu filiala din Brașov.

În prima zi a consfătuirii care va dezbate probleme legate de unele realizări și cercetări în domeniul radiologiei, au fost prezentate 16 comunicări și referate cu privire la diagnosticarea unor maladii congenitale ale inimii, noutăți din domeniul diagnosticii radiologice, contribuții la explorarea radio-funcțională a cordului și altele.

(Agerpres)

Sesiunea științifică a cadrelor didactice din I. M. F.-București

Vineri dimineață în amfiteatrul „Prof. D. Bagdasar" al Facultății de medicină din Capitală a avut loc deschiderea celei de-a VIII-a sesiuni științifice a cadrelor didactice din Institutul de medicină și farmacie — București.

Au participat academicieni, cadre didactice de la institutele de medicină și farmacie din țară, studenți.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de prof. T. Burghele, membru corespondent al Academiei R. P. Romîne, rectorul I.M.F. București.

După simpozionul cu tema „Progresul tehnico-științific în științele medico-biologice și formarea cadrelor didactice în I.M.F.-București", au fost prezentate numeroase referate.

Lucrările sesiunii continuă pe secții de specialitate.

(Agerpres)

900 biblioteci de casă în regiunea Banat

Cu sprijinul comisiilor de femei și al comitetelor de stradă, anul acesta în orașele și centrele muncitorești din regiunea Banat au fost deschise peste 900 de biblioteci de casă. Fondul de cărți al acestor biblioteci se îmbogățește continuu cu noi lucrări din literatura beletristică, științifică și ideologică. În prezent numărul cărților aflate în bibliotecile de casă din regiune se ridică la peste 30 000, iar numărul celor care au împrumutat cărți de la aceste biblioteci este de aproape 10 000. În orașul Timișoara, de pildă, la unele biblioteci de casă sînt înscriși între 250-300 de cititori.

(Agerpres)

Pe Valea Bistriței

Foto: AGERPRES

Premieră cu opereta „Paganini"

Din bogata creație a compozitorului Franz Lehar, Teatrul de Stat de Operetă a prezentat în premieră vineri seara opereta „Paganini". Acest nou spectacol a prilejuit artistului Ion Dacian o dublă apariție: ca interpret al rolului titular și ca regizor. Din distribuție fac parte: Sili Popescu și Maria Wauvrina, Nae Roman, George Groner, Bimbo Mărculescu, Marica Munteanu, Lia Turovschi și alții.

Conducerea muzicală a fost încredințată dirijorului Gherase Dendrino.

La realizarea spectacolului și-au mai dat concursul maestrul de cor Constantin Rădulescu, maestrul coregraf Elena Penescu-Liciu și pictorița scenograf Elena Agapie.

(Agerpres)

Fotbal

Meciul de fotbal dintre echipele R.P. Romîne și Spaniei contînd pentru „Cupa Europei inter-țări" se va disputa duminică 25 noiembrie pe stadionul „23 August" din Capitală cu începere de la ora 14. Întîlnirea va fi transmisă în întregime la televiziune, precum și la radio, pe programul I.

Campionatul republican de box

Astăzi la Tg. Mureș se desfășoară semifinala campionatului republican de box pe echipe între Steaua și C.S.O. Galați. Echipa bucureșteană va alinia o formație în frunte cu Mircea Dobrescu, N. Mindreanu, H. Low și I. Dinu. La cat. grea în locul lui Gh. Negrea va evolua N. Ivan.

Duminică la Sibiu Dinamo București, campioana țării, va primi replica echipei C.S.O. Craiova. Cu mare interes sînt așteptate partidele D. Davidescu-Vasile Vintilă și Ion Marin-Iosif Mihalik.

Finala competiției se va desfășura la 8 decembrie în Capitală.

(Agerpres)

Pe scurt

Stadionul Dinamo din Capitala va găzdui astăzi de la ora 14,30 jocul amical dintre echipele bucureștene de fotbal Dinamo și Progresul. În deschidere la 12,45 se întîlnesc echipele de tineret ale celor două cluburi.

Pe stadionul Giulești de la ora 14,30 se dispută jocul de fotbal dintre echipele Rapid și Știința.

● *Într-un meci retur contînd pentru optimile de finală ale „Cupei campionilor europeni" la fotbal Benfica Lisabona a dispus cu 5—1 (4—0) de Norrkoping (Suedia). În primul meci cele două echipe terminaseră la egalitate: 1-1.*

● *În „Cupa campionilor europeni" la baschet, echipa Simmenthal Milano a învins cu scorul de 113-61 (61-20) pe Alliance Sports Casablanca. Baschetbaliștii italieni s-au calificat pentru „optimile" competiției.*

(Agerpres)

PĂRINȚII ALĂTURI DE ȘCOALĂ

(Urmare din pag. I)

adevărate și durabile legături între școală și părinți.

Firește, de la vîrstă la vîrstă, de la elev la elev, problemele se schimbă, au specificul lor. Profesorii școlii „Mihail Sadoveanu" se străduiesc împreună cu familia să le dea rezolvarea pozitivă. Nu de mult, de pildă, a fost criticată eleva Georgeta Marangoș, pentru plimbările fără rost pe stradă, pentru tendința permanentă de emancipare. Mama elevei a venit, cum era firesc, la școală. S-a stabilit atunci un program de studiu zilnic, ținînd seama de orar și de cerințele clasei a XI-a, s-a hotărît ca familia să supravegheze și să înlăture plimbările inutile ale elevei și, mai ales, să-i cunoască preocupările, pasiunile. De fapt față de atitudinile necorespunzătoare s-a luat poziție și într-o adunare generală de U.T.M unde a fost criticată. Părinții au fost informați de acest lucru. Rezultatul? Eleva s-a schimbat simțitor, pregătirea profesională este mulțumitoare. Cu siguranță continuarea unor legături strînse și de conținut între școală și părinți, va duce la prezentarea cu succes a elevei la examenul de maturitate. Pentru realizarea acestui lucru s-a angajat și biroul organizației U.T.M. de clasă. Trebuie spus că pe linia antrenării biroului U.T.M. de clasă, a elevilor, în legăturile cu părinții, în școală se folosesc încă timid vizitele comune ale diriginților și elevilor fruntași, deși acestea dau rezultate deosebite. Astfel, secretara U.T.M. a claselor a IX-a C., Moșu Iuliana, și organizatorul U.T.M., I. Păduraru, au urmărit activitatea unor elevi, ca Mihoreanu, timp de o săptămînă și împreună cu profesorul diriginte al clasei au făcut o vizită familiei elevului, comunicîndu-i observațiile, cerîndu-i sprijinul. Vizita s-a dovedit eficientă, iar părinții elevului au solicitat, în continuare, ajutorul lor.

Există, după cum spuneam, o tradiție bună în realizarea legăturii cu părinții. Majoritatea lor nu sînt chemați și nu vin la școală numai în preajma sfîrșitului de an, cînd copiii sînt amenințați cu o eventuală corigență. De aceea, pentru orele de convorbiri cu părinții săptămînale, profesorii diriginți se pregătesc cu atenție, caută să surprindă aspectele semnificative din activitatea fiecărui elev, înclinațiile precum și unele deprinderi rele, pe care să le corecteze cu ajutorul părinților. Și tocmai pentru că observă o preocupare adevărată pentru fiecare elev, părinții se simt datori să vină la profesori, să se consulte cu aceștia și să acționeze în conștiință. Înlăturarea definitivă a discuțiilor expeditive, superficiale, de pe o poziție de superioritate cu părinții elevilor, a preocupat conducerea școlii și dacă părinții vin cu încredere la școală este o dovadă că preocuparea amintită dă roade.

Trebuie subliniat și caracterul de lucru al ședințelor cu părinții. Ele nu devin pretext de dădăceală, de criticare în fața tuturor a notelor sau comportării unui elev (ceea ce, în treacăt fie spus, nici n-ar fi pedagogic), ci o adevărată școală pentru părinți. Un exemplu: nu toți părinții elevilor din clasele a XI-a știau cum trebuie să se pregătească fiii lor pentru maturitate, ce condiții și ce eforturi cere pregătirea. Referatul cu tema „Modul de organizare și supraveghere a muncii elevilor în familie în vederea pregătirii pentru maturitate", axat pe probleme concrete ale muncii din școală, le-a fost de un real folos. Cu mult interes au ascultat părinții la o asemenea ședință lectura și comentarea articolului „Fluturașul" din „Scînteia tineretului" din care au avut multe de învățat, care i-a pus în fața unor probleme de educație interesante, după cum și cărțile recomandate la „colțul părinților", organizat în școală, au început să le devină sfătuitori de nădejde. „Cartea pentru părinți" a lui Makarenko, „Părinți și copii" de Kolinin sau „Educarea copiilor în spiritul cinstei și adevărului" recomandate aici au și fost solicitate de Maria Frunză, E. Bălan ș.a.

Reuniunile comune ale cadrelor didactice și părinților elevilor s-au dovedit utile în ceea ce privește stabilirea unor relații strînse, prietenești între familie și școală. Sînt cîteva aspecte care dovedesc că, în general, datorită formelor de muncă folosite la Școala medie „Mihail Sadoveanu" din Iași, părinții nu vin la școală întîmplător, sau numai la sfîrșitul anului pentru a cere ajutorul profesorului în privința copilului amenințat cu corigențe.

Mai sînt, din păcate, și unii părinți care nu dau atenția cuvenită legăturii cu școala. Se mai observă încă un fenomen negativ: de obicei, părinții unor elevi slabi la învățătură, indisciplinați, ocolesc școala, nu răspund chemărilor și invitațiilor școlii. Astfel, în precedentul an școlar, părinții elevului Luca Constantin n-au venit niciodată la școală, iar ai elevului Corneliu Pegescu au venit numai la sfîrșitul anului cînd elevul era în situația de repetenție. Alți părinți, în loc să vină la școală pentru a discuta cu principialitate cauzele care au dus elevul la rezultate slabe, caută să-și ascundă partea de vină ce le revine, iar în loc de a accepta propunerile constructive și eficiente ale cadrelor didactice, amintesc în discuții (cu convingerea inutilă și naivă că poate astfel vor obține promovarea copilului) de un inspector cunoscut, de un profesor etc.

Prezența în continuare a părinților în acțiunile întreprinse de școală, discutarea principalelor aspecte din viața unei clase sau din atitudinea unui elev vor duce la îmbunătățirea pe mai departe a situației profesionale și educației elevilor. Procentul de 93 la sută din absolvenții anului trecut admiși în facultate dovedește că există o muncă de conținut în școală. De asemenea, vor putea fi corectate chiar multe concepții greșite ale unui număr mic de părinți care nu știu ce înseamnă de fapt a învăța și aruncă la întîmplare invariabilul răspuns „copilul meu citește toată zina" fără a se preocupa și de „ce și cum" citește. Totodată legătura cu școala prilejuiește, prin acțiunile întreprinse, îmbogățirea cunoștințelor pedagogice ale părinților și, implicit, întărirea autorității și prestigiului acestora în fața copiilor.

Firește, nu am prezentat decît o parte din aspectele privind legătura familiei cu școala, încercînd să sugerăm pe baza experienței Școlii medii „Mihail Sadoveanu" din Iași — cînd și de ce trebuie să vină părinții la școală, să subliniem ideile (cunoscute îndeobște, dar uitate uneori) că școala este doar a doua familie, că prezența elevului la școală nu scutește cu nimic grija părintelui față de pregătirea și educarea acestuia, că numai o colaborare judicioasă între școală, familie și organizația U.T.M. poate duce la bune rezultate.

SĂPTĂMÎNA VIITOARE PE ECRANELE CAPITALEI
NOUL FILM ROMÎNESC

VARĂ ROMANTICĂ

O producție a studioului cinematografic „București"
Scenariul: OCTAV PANCU-IAȘI
Regia: SINIȘA IVETICI
Imaginea: LUPU GUTMAN, GEORGE CRICIER, AUREL BOIAN
Muzica: LAURENȚIU PROFETA
Decoruri: Arh. CONSTANTIN SIMIONESCU
Cu: NICOLAE PRAIDA, GABRIELA MARINESCU, TOMA CARAGIU, SINIȘA IVETICI, COLEA RĂUTU, ERNEST MAFTEI și copiii: Constantin Stoica, Marin Nicolae, Sabina Roșianu, Dragoș Belea, Vasile Răchită.

CHERMESA

O producție a studiourilor din R.F.G.
Scenariul și regia: WOLFGANG STAUDTE
Imaginea: GEORG KRAUSE
Muzica: WERNER POHL
Cu: JULIETTE MAYNIEL, GÖTZ GEORGE, HANS MAHNKE, WOLFGANG REICHMANN, MANJA BEHRENS
Artista Juliette Mayniel a obținut premiul pentru cea mai bună interpretare feminină la Festivalul internațional al filmului de la Berlin 1960.

DE PESTE HOTARE • DE PESTE HOTARE • DE PESTE HOTARE

ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR PLENAREI C. C. AL P. C. U. S.

MOSCOVA 23 (Agerpres).— TASS transmite: La 23 noiembrie 1962 la Plenara Comitetului Central al P.C.U.S. s-a încheiat discutarea raportului „Dezvoltarea economiei U.R.S.S. şi conducerea de către partid a economiei naţionale", prezentat de tovarăşul N. S. Hruşciov.

Cuvîntul de închidere a fost rostit de N. S. Hruşciov.

Plenara a adoptat în unanimitate o hotărîre pe marginea raportului.

În şedinţa de după-amiază, Plenara C.C. al P.C.U.S. a examinat probleme organizatorice.

Plenara a ales pe L. N. Efremov ca membru supleant al Prezidiului C.C. al P.C.U.S. Plenara a trecut pe V. I. Poleakov şi A. P. Rudakov din rîndurile membrilor supleanţi în rîndurile membrilor C.C. al P.C.U.S.

Plenara C.C. al P.C.U.S. a ales:

— ca secretar al C.C. al P.C.U.S. pe A. P. Rudakov, preşedintele Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru industrie şi construcţii;

— ca secretar al C.C. al P.C.U.S. pe V. I. Poleakov, preşedintele Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru agricultură;

— ca secretar al C.C. al P.C.U.S. pe I. V. Andropov;

— ca secretar al C.C. al P.C.U.S. pe V. I. Titov, preşedintele Comisiei pentru problemele organizatorice de partid de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.

P. N. Demicev, secretar al C.C. al P.C.U.S., a fost confirmat în funcţia de preşedinte al Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru industria chimică şi uşoară.

L. F. Ilicev, secretar al C.C. al P.C.U.S., a fost confirmat ca preşedinte al Comisiei pentru problemele ideologice de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.

A. N. Şelepin, secretar al C.C. al P.C.U.S., a fost confirmat în funcţia de preşedinte al Comitetului controlului de partid şi de stat al C.C. al P.C.U.S. şi Consiliului de Miniştri al U.R.S.S.

În legătură cu înfiinţarea Comitetului controlului de partid şi de stat. Plenara C.C. a hotărît să transforme Comitetul controlului de partid de pe lîngă C. C. al P.C.U.S. în Comisia de partid de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.

Ca preşedinte al Comisiei de partid a fost confirmat N. M. Şvernik, ca prim-vicepreşedinte — Z. G. Serdiuk.

Plenara C.C. al P.C.U.S. şi-a încheiat lucrările.

Un decret al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

MOSCOVA 23 (Agerpres). — TASS transmite: Printr-un decret al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Dmitri Poleanski a fost numit vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S.

Prezidiul Sovietului Suprem al R.S.F.S.R. a eliberat pe Poleanski din funcţia de preşedinte al Consiliului de Miniştri al R.S.F.S.R. în legătură cu trecerea lui într-o altă muncă.

Printr-un decret al Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.F.S.R., Ghennadi Voronov a fost numit preşedinte al Consiliului de Miniştri al R.S.F.S.R.

Sesiunea Adunării Generale a O. N. U.

Intervenţii ale reprezentanţilor R. P. Romîne

NEW YORK 23 Trimisul special al Agerpres, C. Răducanu, transmite:

În Comitetul Politic al Adunării Generale a O.N.U. a luat cuvîntul reprezentantul R.P.R. **Mihail Haşeganu,** care a subliniat necesitatea menţinerii cu prioritate pe ordinea de zi a problemei „retragerea trupelor străine din Coreea de sud".

Delegaţia romînă consideră absolut necesar discutarea problemei Coreei imediat după problemele dezarmării.

Delegatul romîn a sprijinit propunerea delegaţiei Uniunii Sovietice de a invita la dezbaterile comisiei reprezentanţi ai Republicii Populare Democrate Coreene şi ai Coreei de sud.

★

În Comitetul pentru problemele economice şi financiare (nr. 2) se discută concomitent mai multe probleme. În timp ce dezbaterea principală se duce acum în jurul consecinţelor economice şi sociale ale dezarmării, are loc de asemenea un schimb de păreri în legătură cu problema suveranităţii statelor asupra resurselor lor naturale.

La dezbateri a luat cuvîntul şi reprezentantul R. P. Romîne **Titus Sinu** care a subliniat că asigurarea suveranităţii permanente asupra resurselor naturale constituie un element esenţial în dezvoltarea economică a ţărilor slab dezvoltate.

Titus Sinu s-a pronunţat în favoarea unor modificări ale rezoluţiei în sensul întăririi şi dezvoltării ideilor de drept inalienabil al popoarelor asupra resurselor lor naturale şi declararea în mod solemn a necesităţii de a se respecta aceste drepturi. El a subliniat în încheiere că respectarea acestor principii ar crea condiţiile necesare pentru ca cooperarea economică internaţională să se desfăşoare într-un climat de înţelegere reciprocă şi de promovare a respectului suveranităţii statelor şi intereselor reciproce ale tuturor părţilor.

★

Problemele privind repartiţia geografică a personalului secretariatului O.N.U. reţin în fiecare an în mod deosebit atenţia Adunării Generale şi a Comitetului pentru problemele administrative şi bugetare

Luînd cuvîntul în Comitetul nr. 5 în numele delegaţiei R. P. Romîne, **Florea Stoiana,** a remarcat că, deşi au avut loc unele schimbări în direcţia îmbunătăţirii compoziţiei geografice a personalului, totuşi acestea s-au făcut şi se fac într-un ritm foarte lent. Ţările Europei occidentale şi Americii de nord continuă să deţină 44 la sută din numărul de posturi din secretariat în timp ce ţările Europei de est deţin doar 10,1 la sută.

Florea Stoiana a subliniat că sectoare importante din activitatea Naţiunilor Unite ca asistenţa tehnică şi altele continuă să rămînă în afara sferei de aplicare a principiului repartiţiei geografice. După părerea delegaţiei romîne, a subliniat vorbitorul, numai acel sistem va da satisfacţie care se va baza pe stricta aplicare a Cartei şi pe adevărata reflectare a realităţilor vieţii contemporane, adică a celor trei grupări de state existente astăzi în lume.

★

NEW YORK 23 Trimisul special Agerpres, C. Răducanu, transmite: La 22 noiembrie **Mircea Maliţa,** adjunct al ministrului afacerilor externe al R. P. Romîne, şi **Mihail Haşeganu,** reprezentant permanent al Republicii Populare Romîne la Naţiunile Unite, au avut o convorbire cu **Mahmud Riad,** reprezentantul Republicii Arabe Unite, preşedintele Consiliului de Securitate pe luna noiembrie.

În cursul aceleiaşi zile Mircea Maliţa şi Mihail Haşeganu au fost primiţi de U Thant, secretarul general provizoriu al O.N.U. În cadrul ambelor întîlniri s-au purtat discuţii cu privire la evoluţia tratativelor asupra situaţiei din Marea Caraibilor.

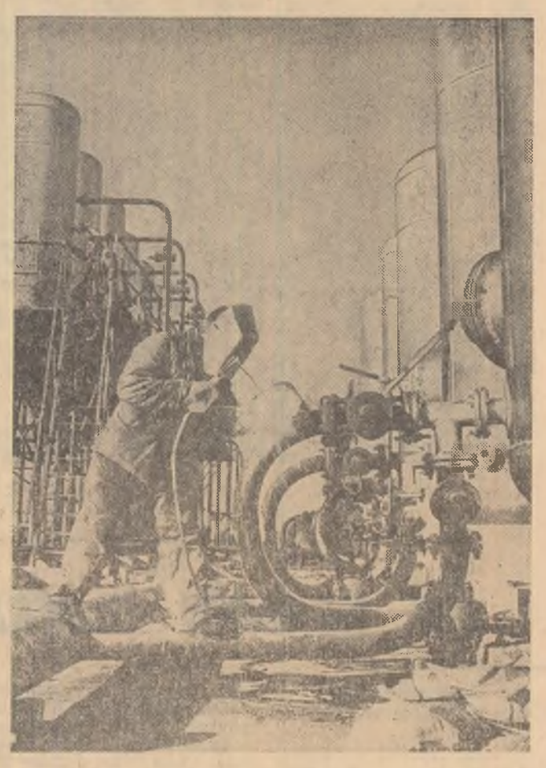

U.R.S.S.: Pe insula Sahalin, la Tungor, se montează o nouă instalaţie de prelucrare a petrolului. În fotografie, montarea noii instalaţii.

Lucrările celui de-al VIII-lea Congres al P. M. S. U.

BUDAPESTA 23 (Agerpres). — La 23 noiembrie au continuat lucrările Congresului al VIII-lea al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar.

În cadrul şedinţei de dimineaţă, anunţă M.T.I., primul a luat cuvîntul Sandor Gaspar, membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.S.U. şi secretar al C.C., prim-secretar al Comitetului de partid Budapesta. În continuare la dezbaterile pe marginea raportului Comitetului Central al P.M.S.U. au mai luat cuvîntul: Istvan Torma, prim-secretar al Comitetului de partid al raionului Nagyatad, Tamas Major, prim-regizor al Teatrului Naţional din Budapesta, acad. Lajos Janossy, directorul Institutului central de fizică, Sandor Jakab, delegat din partea judeţului Nograd, Ferenc Tatar, delegat din partea judeţului Zala, Odon Kishazi, ministrul muncii, Jozsef Turi, secretar al Comitetului de partid din raionul Kiskunfelegyhaza. Congresul a fost salutat de reprezentanţi ai partidelor comuniste şi muncitoreşti din Grecia, Mexic, Olanda, Iran.

În şedinţa de după-amiază, au luat cuvîntul Janos Brutyo, secretar general al Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. Ungară, prof. Tibor Erdey-Gruz, invitat la congres, Gyorgy Zalai, secretarul Comitetului de partid din raionul Gyula. În cursul şedinţei de după-amiază au salutat congresul reprezentanţi ai partidelor comuniste şi muncitoreşti din Algeria, Costa Rica, Iordania, Elveţia, Luxemburg, Republica Dominicană, Islanda, Guadelupa şi Sudan, ai partidelor democratice din Mali şi Guineea.

Lucrările congresului continuă.

Răsfoind PRESA STRAINĂ

În Merseyside tineri fără perspectiva de a găsi de lucru

397 000 în iunie, 400 000 în iulie, 464 000 în august, 501 000 în octombrie — curba şomerilor din Anglia se menţine în ascendenţă. Presa engleză recunoaşte că creşterea permanentă a şomajului se datorează stagnării industriei britanice. Regiuni întinse din Scoţia şi de pe coasta de nord-est trebuie să facă faţă acestui flagel social, propriu lumii capitaliste. Dar nicăieri în Anglia situaţia şomajului nu se prezintă mai tragică ca în regiunea Merseyside. Sub titlul „Mizerie în Merseyside" *săptămînalul londonez* „TRIBUNE" *a scris recent următoarele:*

„Statisticile provizorii date publicităţii la 25 octombrie de Ministerul Muncii arată că avem o jumătate de milion de şomeri înregistraţi. Aceste date pe scară naţională conţin în sine o realitate amară, dar la Merseyside lucrurile se prezintă cel mai prost. Aici există 5,4 la sută şomeri din totalul forţei de muncă, adică mai mult decît dublul procentului pe scară naţională. La Liverpool şi Kirkby sînt 21 347 de şomeri în timp ce datele pe întreg districtul Merseyside indică acum cifra de 33 364. Aici se oferă 33 de muncitori-şomeri pentru fiecare post liber menţionat de Ministerul Muncii.

UNUL DIN ASPECTELE PARTICULARE CELE MAI DEPRIMANTE A SITUAŢIEI — adaugă „Tribune" — ESTE NIVELUL RIDICAT AL ŞOMAJULUI ÎN RÎNDURILE TINERETULUI. MAJORITATEA TINERILOR CARE AU TERMINAT ŞCOALA ÎN PRIMĂVARĂ, SAU CHIAR MAI ÎNAINTE, NU AU SERVICIU ŞI NICI NU AU PERSPECTIVA SĂ GĂSEASCĂ VREUNUL. În plus faţă de această situaţie dificilă, Comisia britanică a transporturilor a hotărît să închidă unele rute şi să restrîngă activitatea transporturilor în întreaga regiune, ceea ce va duce la concedieri în rîndul muncitorilor feroviari.

În anul 1959 cînd cifra şomajului a crescut în această regiune în iurul a 28 000 — subliniază revista în continuare — sindicatele au organizat o demonstraţie de masă în faţa parlamentului. Rezultatul acestor presiuni a fost că un număr de societăţi constructoare de automobile ca, Ford, Vauxhall şi Standard au hotărît, cu sprijinul şi la insistenţele guvernului, să construiască fabrici în această regiune. Dar acest lucru nu a rezolvat nimic întrucît, în acelaşi timp, alte industrii şi-au încetat activitatea deoarece guvernul a exclus Merseyside de pe lista regiunilor care urmau să beneficieze de ajutorul guvernamental.

În prezent, încăodată, sindicatele au pornit la acţiune. Sute de muncitori din Merseyside, atît şomeri cît şi cei ce au servicii au demonstrat în faţa Camerei Comunelor şi au cerut să fie întreprinse acţiuni imediate pentru rezolvarea situaţiei şomajului. Înaintea demonstraţiei în multe uzine, fabrici şi şantiere navale au avut loc mitinguri şi s-au strîns fonduri. Dar cu toate că demonstranţii au venit în primul rînd din Merseyside şi sînt preocupaţi de situaţia locală, muncitorii subliniază că aceasta este o problemă naţională".

Nyassalandul se va auto-guverna

La Londra a fost dat publicităţii comunicatul de terminarea lucrărilor Conferinţei cu privire la viitorul constituţional al teritoriului Nyassaland, protectorat britanic. În comunicat se arată că s-a hotărît să se acorde acestui teritoriu dreptul de auto-guvernare nu mai tîrziu de luna februarie 1963.

Perspectivele sumbre ale economiei vest-germane

BONN 23 (Agerpres). — În raportul Comisiei executive a Pieţii comune cu privire la evoluţia economiei „celor şase" în viitorii zece ani, relatează corespondentul din Bonn al ziarului „SUNDAY TIMES", perspectivele economiei vest-germane sînt prezentate în culori sumbre. **„Dacă prezicerile acestei comisii sînt corecte,** arată corespondentul, **în Germania occidentală nu numai că a luat sfîrşit faimosul „Wirtschaftswunder" („Miracol economic"** — termen prin care unii economişti burghezi desemnau dezvoltarea relativ rapidă a economiei R.F.G. după război — N.R.), **dar rata dezvoltării economiei ţării va scădea şi de acum încolo într-un ritm atît de rapid, încît pînă în 1970 R.F.G. va ajunge pe locul al 4-lea după Franţa, Olanda şi Italia.** Rata de creştere a economiei vest-germane va fi peste 8 ani chiar sub rata medie pe întreaga Piaţă comună. Pentru **„prima oară după ultimul război,** se spune în raportul Comisiei, **dezvoltarea economică a restului Europei o va întrece pe cea a Germaniei occidentale".**

Corespondentul menţionează în continuare o serie de fenomene negative în economia R.F.G. Astfel **„din cauza scăderii numărului de comenzi şi a reducerii exporturilor, rezervele de devize ale R.F.G. au scăzut în primul semestru al acestui an cu 420 milioane de lire. Exportatorii vest-germani îşi pun în prezent speranţele în special în pieţele „celor şase". O treime din exporturile vest-germane sînt destinate ţărilor Pieţei comune. Bunurile pentru investiţii capitale, care reprezintă coloana vertebrală a comerţului exterior vest-german, sînt cerute însă tot mai puţin pe pieţele externe. Banca federală de rezerve a anunţat săptămîna trecută un declin însemnat al investiţiilor capitale în industria vest-germană, fapt care s-a datorat în mare parte convingerii că perioada de „boom" a trecut. În primul semestru al acestui an, în timp ce exporturile au scăzut, importurile au crescut cu 13 la sută. Situaţia financiară a Bonnului este de asemenea precară".**

Aspect din cursul unei demonstraţii a minerilor francezi de la mina Merlebach, împotriva salariilor de mizerie şi a condiţiilor grele de muncă.

Şedinţa Comitetului de conducere al U. C. D.

BERLINUL OCCIDENTAL 23 (Agerpres). — La 22 noiembrie s-a întrunit în Berlinul occidental Comitetul de conducere al partidului creştin democrat U.C.D. sub preşedinţia cancelarului Adenauer. Comitetul a discutat criza de guvern din R.F.G. şi situaţia internaţională. El a exprimat după cum relatează France Presse, o „încredere totală" în cancelar, cerîndu-i să remanieze guvernul federal în cel mai scurt timp posibil pentru ca R.F.G. să aibă „o nouă conducere politică valabilă".

Luînd cuvîntul la şedinţa Comitetului, Adenauer a subliniat necesitatea promovării unei „politici coerente" care să permită „ieşirea din criza provocată de cazul „Der Spiegel". Criza de guvern din R.F.G., a spus cancelarul, este „nefastă pentru că poate crea impresia în străinătate că la noi nu există unitate". El şi-a exprimat, de asemenea, speranţa că criza va putea fi rezolvată pînă la 5 decembrie. La şedinţa Comitetului de conducere al U.C.D., relatează France Presse, s-a discutat, de asemenea, problema unei eventuale revizuiri a acordului de coaliţie dintre U.C.D., U.C.S. şi liber-democraţi.

În legătură cu situaţia internaţională, Adenauer a arătat Comitetului de conducere al partidului său că intenţionează să continue vechea politică de agravare a încordării şi de sabotare a oricărei destinderi în problema Berlinului. El şi-a exprimat, de asemenea, intenţia de a proceda la o „împrospătare a vieţii politice" din R.F.G. luînd ca exemplu „experienţa efectuată de generalul de Gaulle în Franţa".

PE SCURT

MOSCOVA. Uniunea Sovietică a început să livreze Republicii Cuba, utilaj pentru o mare uzină metalurgică proiectată cu ajutorul specialiştilor sovietici. Uzina din Havana, unică în genul ei, va produce piese de rezervă pentru diferite maşini şi utilaje necesare fabricilor de zahăr şi pentru utilajul minier. Proiectul tehnologic al uzinei a fost elaborat în Cuba de un grup de ingineri din Moscova.

NEW YORK. — După cum transmite agenţia UPI, comandamentul forţelor aeriene militare tactice ale S.U.A. a anunţat că avioanele de vînătoare dislocate în Florida în perioada crizei cubane au început să se înapoieze la bazele lor permanente.

LOS ANGELES. — Surorile gemene Mary Bidges din Puente şi Milan Elaha din Inglewood (S.U.A.) au serbat joi împlinirea a 21 de ani. După cum relatează agenţia United Press International, fiecare dintre ele a dat naştere acum cinci zile cîte unui băiat cîntărind 3,800 kg şi măsurînd 53,3 cm.

SOFIA — La 23 noiembrie Dimităr Ganev, preşedintele Prezidiului Adunării Populare a R. P. Bulgaria, a primit pe Marin Mihai, ambasador extraordinar şi plenipotenţiar al Republicii Populare Romîne în R. P. Bulgaria, în legătură cu apropiata sa plecare din ţară şi a avut cu el o convorbire cordială.

NEW YORK. — Problema „Cu privire la condamnarea propagandei în favoarea unui război nuclear preventiv", prezentată spre discutare Adunării Generale de către delegaţia Uniunii Sovietice, a fost transmisă spre examinare Comitetului celor 18 pentru dezarmare care se va întruni la 26 noiembrie la Geneva.

Această hotărîre a fost adoptată la 22 noiembrie de Comitetul Politic al Adunării Generale la propunerea delegaţiei sovietice.

LONDRA. — La 22 noiembrie Asociaţia britanică a practicienilor de medicină generală a dat publicităţii o declaraţie în care a făcut cunoscut că ravagiile aşa-ziselor medicamente sedative continuă să provoace naşterea a sute de copii cu grave deformaţii congenitale. Purtătorul de cuvînt al acestei asociaţii a relevat că această asociaţie este în posesia unor noi documente care atestă că două noi alte medicamente sînt la originea acestor nenorociri care s-au abătut în ultimii ani asupra multor familii.

VIENA. — Paznicii spitalului de boli mintale din Viena, îngrijoraţi de ameninţările pacientului Heinrich Madl că „va răspunde cu un puternic tir oricărui atac asupra camerei sale", au pătruns miercuri, cu mare precauţie în această cameră. Nu mică le-a fost mirarea cînd au găsit instalate în poziţie de tragere cinci mitraliere, 36 de puşti şi 61 de pistoale. Nu s-a putut determina cum a ajuns acest arsenal în spital.

WASHINGTON. — William Carter este proprietarul unor imobile de locuit din Hackensack, statul New Jersey. Unul din chiriaşii săi, James Balbitt, în vîrstă de 34 de ani, a îndrăznit să întîrzie plata chiriei cu două săptămîni. Ca sancţiune, proprietarul a pus mîna pe puşcă şi a tras în chiriaş, rănindu-l.

însemnări

Puşcărie la... domiciliu

În Republica Sud-Africană, s-a ajuns la tragica şi neobişnuita situaţie ca în urma arestărilor masive ordonate de guvernul rasist în frunte cu Verwoerd să nu mai existe locuri în... închisori! Toate temniţele şi lagărele de concentrare, în care sînt aruncaţi oamenii asupra cărora planează cea mai uşoară bănuială de împotrivire faţă de politica guvernamentală de „apartheid", sînt în prezent tixite pînă la refuz... În această situaţie, Verwoerd a găsit o „soluţie" menită să-i asigure ieşirea din impas. Astfel, a luat măsura de a transforma locuinţele persoanelor arestate în... închisori. De îndată, a şi trecut la fapte.

Potrivit noii hotărîri, printr-un decret al ministrului de justiţie sud-african, preşedinta federaţiei femeilor din această ţară, Helen Joseph, a fost pusă sub stare de arest la domiciliu *pe termen de... 5 ani, în baza legii rasiste „împotriva activităţii subversive".*

Samavolniciile guvernului rasist sînt atît de mari încît — potrivit ziarului „L'HUMANITE" în Africa de sud „se consideră crimă pînă şi ajutorul pe care un medic de culoare l-ar da unui alb în pericol de moarte!".

Soarta Helenei Joseph, a împărtăşit-o şi ziaristul alb Percy Brian Bunting împreună cu soţia sa şi mulţi alţii. Pentru „vina" de-a fi luptat în apărarea populaţiei de culoare au fost condamnaţi cu toţii la cîte 5 ani de zile arest.

Numărul celor închişi în acest fel este mult mai mare decît cele cîteva exemple amintite. În această ordine de idei apare plină de semnificaţie declaraţia făcută unui corespondent al agenţiei „ASSOCIATED PRESS" de către Vorster, actualul ministru de justiţie din Republica Sud-Africană, care a afirmat că „intenţionează să aresteze în curînd şi alte persoane, iar închisorile fiind arhipline, cei arestaţi vor fi închişi în propriile lor locuinţe...".

„Democraţia" occidentală şi-a îmbogăţit arsenalul...

GH. CHIDU

Fapte care acuză

„Toate sîntem obligate să purtăm rochii lungi şi negre, de acecaşi croială şi acelaşi model. Şi să ferească dumnezeu dacă cineva îşi permite să-şi facă părul... Trăim ca într-o închisoare. Numai duminica avem voie să ne plimbăm, sub supravegherea unor călugăriţe... Nici nu ni se dă măcar în mînă salariul: în locul nostru îl primeşte supraveghetoarea"...

Este vorba oare de un fragment dintr-o cronică medievală sau de povestea unei deţinute care lucrează într-o casă de corecţie din timpul lui Dickens? Nu. Acest citat a fost luat din scrisoarea unor tinere muncitoare italiene de la fabrica „Union Manifatture" din Navara. Această scrisoare, ca şi numeroase alte documente, au fost publicate într-o culegere tratînd despre condiţiile de muncă ale muncitorilor din industria italiană, publicată de Camerele de muncă din Milano, Torino şi Geneva.

În culegere se arată, de pildă, că cei mai mari monopolişti din ţară, proprietarii uzinelor Fiat şi Falck, au elaborat pentru muncitori „legi" proprii menite să asigure exploatarea şi să menţină un regim de samavolnicie. Un serviciu propriu de pază militarizat şi detaşamentele speciale de detectivi supraveghează aplicarea acestor „legi". Din 1960, la Uzinele „Fiat" funcţionează „tribunale" speciale care pronunţă sentinţe împotriva muncitorilor care încalcă „legile" patronilor. Muncitorii pot fi condamnaţi la amenzi grele sau la concediere.

Patronii persecută în mod special pe activiştii sindicali care sînt în fruntea luptei muncitorilor pentru îmbunătăţirea condiţiilor de muncă. Astfel, la Uzina metalurgică Brunetti din Milano, activiştii sindicali sînt trecuţi la munci grele, mai prost retribuite sau sînt concediaţi cu primul prilej. Direcţia companiei Fiat trimite stenografe şi chiar operatori cinematografici la adunările muncitorilor, ca să poată folosi la caz de nevoie materialele pentru întocmirea de acuzaţii **„împotriva activiştilor care nu-i sînt pe plac".**

În acelaşi timp, intensificînd exploatarea, monopoliştii nu se îngrijesc de loc să asigure măsurile minime de protecţia muncii stabilite prin legile statului. Creşterea numărului accidentelor în întreprinderi este — după cum relevă redactorii culegerii la care ne referim — „dramatică". Potrivit unor date ce nu sînt nici pe departe complete, în perioada mai 1961 — mai 1962 s-au înregistrat circa 1 600 000 accidente. Uzina „Alluminium" din Torino e poreclită de muncitori **„uzina mîinilor tăiate"**: ea deţine recordul în ce priveşte numărul mutilărilor, care au devenit aici un lucru obişnuit.

„Lucrurile despre care se relatează în culegere — scrie în prefaţă Mario Montagnana, cunoscut militant pe tărîm obştesc, secretarul Camerei de muncă din Milano — **oglindesc gradul de crîncenă exploatare, înrobire şi terfelire a demnităţii oamenilor muncii supuşi ofensivei necruţătoare a marilor monopoluri".**

Faptele acestea acuză şi condamnă monopolurile hrăpăreţe, pumnul de miliardari care storc profituri grase de pe urma intensificării exploatării muncitorilor.

M. B.

„Ofertă"

Consecvent unei tradiţii care s-a înrădăcinat încă în urmă cu decenii, ziarul londonez „TIMES" consacră primele pagini anunţurilor de mică publicitate. Paginaţia a rămas aceeaşi ca şi în secolul trecut, conţinutul însă s-a schimbat, „adaptîndu-se" realităţilor contemporane. Aşa se face că nu de mult, cititorii rubricii respective au putut întîlni în coloanele ziarului „TIMES" următorul anunţ:

„Corpuri şi minţi capabile (în vîrstă de 25 de ani) sînt disponibile pentru a ocupa un serviciu pe timp de un an sau doi în schimbul întreţinerii lor şi a unei sume mici de bani de buzunar. Orice ofertă interesantă va fi luată în consideraţie. Adresaţi-vă ziarului sub menţiunea: „Doi studenţi englezi".

Sclavii din trecut nu se recomandau prin intermediul micii publicităţi. Dar acum, în plin secolul 20, iată cum tineri lipsiţi de posibilitatea de a se întreţine sînt gata să-şi vîndă atît puterea lor de muncă fizică cît şi capacităţile lor intelectuale. Aceasta-i lumea „liberă" a Occidentului!

I. RETEGAN

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".